



BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

dinsdag

mardi

16-12-2008

16-12-2008

Voormiddag

Matin

cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
Ecolo-Groen!	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!</i>
FN	<i>Front National</i>
LDD	<i>Lijst Dedecker</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
N-VA	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
Open Vld	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
PS	<i>Parti Socialiste</i>
sp.a	<i>socialistische partij anders</i>
VB	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 52 0000/000	<i>Parlementair stuk van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 52 0000/000	<i>Document parlementaire de la 52e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>	CRIV	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
PLEN	<i>plenum</i>	PLEN	<i>séance plénière</i>
COM	<i>commissievergadering</i>	COM	<i>réunion de commission</i>
MOT	<i>alle moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurig papier)</i>	MOT	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van mevrouw Kattrin Jadin aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "zelfmoord in de gevangenissen" (nr. 8318)

Sprekers: **Kattrin Jadin, Jo Vandeuren,** vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen

Vraag van mevrouw Kattrin Jadin aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het verhoor van de gedetineerden door de politieagenten in de strafinrichtingen" (nr. 8429)

Sprekers: **Kattrin Jadin, Jo Vandeuren,** vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen

Vraag van de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het stijgend aantal carjackings in Vlaanderen en Brussel" (nr. 8229)

Sprekers: **Bart Laeremans, Jo Vandeuren,** vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen

Vraag van mevrouw Alexandra Colen aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de vondst van een babylijkje in Kessel-Lo" (nr. 8491)

Sprekers: **Alexandra Colen, Jo Vandeuren,** vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen

Vraag van de heer Jean-Luc Crucke aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de ontvoeringen door ouders" (nr. 8598)

Sprekers: **Jean-Luc Crucke, Jo Vandeuren,** vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen, **Bart Laeremans**

Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde tot de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de racistische haatpropaganda die in de Franstalige kranten gevoerd wordt tegen de Vlamingen" (nr. 228)

Sprekers: **Francis Van den Eynde, Jo Vandeuren,** vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen

Moties 13
Samengevoegde vragen van 13
- de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de vrijlating van Hassan lassir, vermeende moordenaar van Kitty Van Nieuwenhuysen" (nr. 9241) 13

SOMMAIRE

Question de Mme Kattrin Jadin au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le suicide en milieu carcéral" (n° 8318) 1

Orateurs: **Kattrin Jadin, Jo Vandeuren,** vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles

Question de Mme Kattrin Jadin au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'audition des détenus par les policiers au sein des établissements pénitentiaires" (n° 8429) 3

Orateurs: **Kattrin Jadin, Jo Vandeuren,** vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles

Question de M. Bart Laeremans au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'augmentation du nombre de car-jackings en Flandre et à Bruxelles" (n° 8229) 4

Orateurs: **Bart Laeremans, Jo Vandeuren,** vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles

Question de Mme Alexandra Colen au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la découverte du corps d'un nouveau-né à Kessel-Lo" (n° 8491) 7

Orateurs: **Alexandra Colen, Jo Vandeuren,** vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles

Question de M. Jean-Luc Crucke au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les rapt parentaux" (n° 8598) 8

Orateurs: **Jean-Luc Crucke, Jo Vandeuren,** vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles, **Bart Laeremans**

Interpellation de M. Francis Van den Eynde au vice-premier ministre et ministre de la Justice et Réformes institutionnelles sur "la campagne de haine raciste menée contre les Flamands par les journaux francophones" (n° 228) 10

Orateurs: **Francis Van den Eynde, Jo Vandeuren,** vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles

Motions 13
Questions jointes de 14
- M. Bart Laeremans au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la libération de Hassan lassir, meurtrier présumé de Kitty Van Nieuwenhuysen" (n° 9241) 14

- | | | | |
|---|---|---|---|
| <p>- de heer Michel Doomst aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de vrijlating van een van de verdachten van de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen" (nr. 9244)</p> <p>- de heer Renaat Landuyt aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de bijna vrijlating van een verdachte in de zaak Van Nieuwenhuysen als gevolg van een procedurefout" (nr. 9246)</p> <p>- de heer Jean-Luc Crucke aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de zaak Kitty Van Nieuwenhuysen" (nr. 9265)</p> <p>- mevrouw Clotilde Nyssens aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "mogelijke 'fraude' in een procedure van invrijheidstelling" (nr. 9289)</p> <p>- mevrouw Katrien Schryvers aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de bijna-vrijlating in de zaak Kitty Van Nieuwenhuysen" (nr. 9293)</p> <p>- mevrouw Carina Van Cauter aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de bijna-vrijlating van een verdachte in de zaak Kitty Van Nieuwenhuysen ten gevolge van een procedurefout" (nr. 9294)</p> <p>- de heer Stefaan Van Hecke aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de procedurefouten in het dossier van de verdachte van de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen en de tussenkomst van de minister" (nr. 9297)</p> <p>- de heer Olivier Maingain aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de omstandigheden van de vrijlating van Hassan lasir" (nr. 9302)</p> <p><i>Sprekers: Bart Laeremans, Michel Doomst, Renaat Landuyt, Jean-Luc Crucke, Katrien Schryvers, Carina Van Cauter, Stefaan Van Hecke, Els De Rammelaere, Clotilde Nyssens, Jo Vandeurzen, vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen</i></p> | <p>13</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> | <p>- M. Michel Doomst au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la libération de l'un des meurtriers présumés de Kitty Van Nieuwenhuysen" (n° 9244)</p> <p>- M. Renaat Landuyt au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la libération empêchée de justesse d'un prévenu dans l'affaire Van Nieuwenhuysen à la suite d'une erreur de procédure" (n° 9246)</p> <p>- M. Jean-Luc Crucke au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'affaire Kitty Van Nieuwenhuysen" (n° 9265)</p> <p>- Mme Clotilde Nyssens au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "une éventuelle 'fraude' dans une procédure de libération" (n° 9289)</p> <p>- Mme Katrien Schryvers au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la libération qui a failli avoir lieu dans l'affaire Kitty Van Nieuwenhuysen" (n° 9293)</p> <p>- Mme Carina Van Cauter au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le suspect qui a failli être libéré dans l'affaire Kitty Van Nieuwenhuysen à la suite d'une faute de procédure" (n° 9294)</p> <p>- M. Stefaan Van Hecke au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les fautes de procédure commises dans le dossier du suspect de l'assassinat de Kitty Van Nieuwenhuysen et l'intervention du ministre" (n° 9297)</p> <p>- M. Olivier Maingain au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les circonstances de la libération d'Hassan lasir" (n° 9302)</p> <p><i>Orateurs: Bart Laeremans, Michel Doomst, Renaat Landuyt, Jean-Luc Crucke, Katrien Schryvers, Carina Van Cauter, Stefaan Van Hecke, Els De Rammelaere, Clotilde Nyssens, Jo Vandeurzen, vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles</i></p> | <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>14</p> |
|---|---|---|---|

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

DINSDAG 16 DECEMBER 2008

MARDI 16 DÉCEMBRE 2008

Voormiddag

Matin

La séance est ouverte à 10.20 heures et présidée par Mme Clotilde Nyssens.

De vergadering wordt geopend om 10.20 uur en voorgezeten door mevrouw Clotilde Nyssens.

La **présidente**: Chers collègues, dès que tous les intervenants seront présents pour poser les questions jointes du point 61, je propose que nous accordions la priorité à ce point.

De **voorzitter**: Ik stel voor om, zodra alle ingeschreven sprekers aanwezig zijn, de prioriteit te verlenen aan de vragen over de toedracht van de vrijlating van de vermoedelijke moordenaar van Kitty Van Nieuwenhuysen.

01 Question de Mme Kattrin Jadin au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le suicide en milieu carcéral" (n° 8318)

01 Vraag van mevrouw Kattrin Jadin aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "zelfmoord in de gevangenis" (nr. 8318)

01.01 Kattrin Jadin (MR): Monsieur le ministre, j'aimerais vous entendre sur la problématique du suicide des détenus en milieu carcéral, qui m'interpelle. Je m'interroge en effet sur l'accompagnement proposé aux détenus qui auraient tenté de mettre fin à leurs jours.

Les prisonniers ayant tenté de se suicider subiraient une punition en étant enfermés dans un cachot. Je n'ose croire qu'au XXI^e siècle, on ne puisse apporter d'autre réponse à cet acte commis par un être humain en détresse, fût-il un prisonnier.

J'en viens à mes questions.

Disposez-vous des chiffres relatifs aux suicides et aux tentatives de suicide en milieu carcéral? Quel dispositif d'aide psychologique est-il proposé aux détenus ayant tenté de se suicider?

Ce problème est-il abordé de manière autonome par chaque prison? Fait-il l'objet d'une procédure établie par le SPF Justice?

Enfin, avez-vous connaissance de cette procédure qui consisterait à enfermer au cachot les détenus ayant tenté de se suicider? Le cas échéant, comptez-vous laisser perdurer cette pratique?

Je vous remercie des réponses que vous voudrez bien m'apporter, monsieur le ministre.

01.02 Jo Vandeurzen, ministre: Madame la présidente, chère collègue, pour les vingt dernières années, le nombre de suicides en milieu carcéral est de 15 en moyenne. À l'heure actuelle, 14 détenus se sont suicidés en 2008. Les tentatives de suicides ne sont pas

01.01 Kattrin Jadin (MR): Ik heb vragen bij de begeleiding in de gevangenis van gedetineerden die een zelfmoordpoging hebben ondernomen. Zij zouden als straf opgesloten worden. Ik mag er niet aan denken dat dit de enige reactie is op zo een daad.

Hebt u cijfers over zelfmoorden en zelfmoordpogingen? Welke psychologische hulp wordt er de gevangenen geboden? Pakt elke gevangenis dit probleem op eigen houtje aan? Moet er een door de FOD Justitie opgestelde procedure worden gevolgd? Bent u, tot slot, op de hoogte van die procedure waarbij gedetineerden opgesloten worden? Bent u van plan die praktijk te laten voortduren?

01.02 Minister Jo Vandeurzen: De voorbije twintig jaar pleegden gemiddeld vijftien gedetineerden per jaar zelfmoord. De pogingen

enregistrées dans les banques de données de l'administration pénitentiaire. Les agents pénitentiaires sont les intervenants de première ligne par le fait qu'ils sont les premiers en mesure de détecter, puis de notifier les signaux précoces d'une tendance suicidaire.

Dans certaines prisons, il a été mis en place une collaboration avec le service Télé-Accueil lorsque le détenu présente un comportement dépressif.

La prévention du suicide et l'accompagnement des détenus qui ont tenté de mettre fin à leurs jours est une matière complexe qui demande l'intervention de diverses instances dans l'État fédéral, mais surtout et aussi des Communautés qui jouent un rôle central en cette matière relevant de leurs compétences. Les Communautés prennent d'ailleurs leurs responsabilités en mettant à disposition leur structure spécifique en matière de prévention du suicide ou par l'intermédiaire de leurs institutions plus généralistes d'aide et d'accompagnement, tandis que l'État fédéral permet aux Communautés d'exercer effectivement leur compétence en milieu pénitentiaire.

Néanmoins, dans le cadre de ses propres compétences, l'État fédéral joue également un rôle en cette matière. Les agents pénitentiaires reçoivent, lors de leur formation initiale, un module relatif aux situations de crise, dont le suicide ou les tentatives de suicide. Ils disposent donc d'outils leur permettant de réagir de manière efficace et adéquate à une possible situation où un détenu tenterait de se donner la mort.

Par ailleurs, toujours lors de la formation initiale, les agents reçoivent également un module axé sur la communication, qui leur permet notamment de détecter les situations potentiellement dangereuses.

Chaque situation est une situation individuelle avec ses caractéristiques propres. Elle devra donc être traitée comme tel. Néanmoins, une procédure générale permettant cette approche individuelle existe.

Dès qu'un agent détecte un comportement éventuellement suicidaire d'un détenu, il en informe immédiatement le SPS, l'équipe de soins ou l'annexe psychiatrique qui prendront toutes les mesures d'accompagnement nécessaires qui sont de leurs compétences, en renvoyant au besoin le détenu vers les institutions d'aide des Communautés.

Une procédure similaire sera mise en place lorsqu'un détenu aura effectivement tenté de mettre fin à ses jours. Tant les instances pénitentiaires que communautaires prendront le détenu en charge et proposeront un accompagnement destiné à résoudre le problème lié à la tentative de suicide.

En aucun cas un détenu ne sera "puni" pour une tentative de suicide.

Il peut néanmoins arriver que la situation de crise perdure et qu'un détenu continue à présenter un risque élevé de passage à l'acte malgré l'intervention des services de la prison et des services des Communautés. Dans une telle situation, toutes les mesures préventives doivent être prises afin d'éviter un passage à l'acte.

tot zelfmoord worden niet geregistreerd in de databanken van het gevangeniswezen. De penitentiare beambten zijn goed geplaatst om de signalen op te vangen van gedetineerden met zelfmoordneigingen.

In sommige strafinrichtingen wordt er samengewerkt met de dienst Tele-Onthaal.

Voor zelfmoordpreventie en de begeleiding van gedetineerden is de medewerking van diverse instanties van de federale overheid, maar ook van de Gemeenschappen vereist. De Gemeenschappen nemen hun verantwoordelijkheid op door hun specifieke voorzieningen inzake zelfmoordpreventie ter beschikking te stellen of hun hulp- en begeleidingscentra in te schakelen. De federale overheid stelt de Gemeenschappen in staat hun bevoegdheden effectief uit te oefenen.

De federale overheid oefent echter ook haar eigen bevoegdheden op dat vlak uit. De penitentiare beambten krijgen een cursus over hoe ze moeten reageren in crisissituaties, waartoe ook zelfmoord of zelfmoordpogingen behoren, en hebben middelen ter beschikking om doeltreffend op de situatie in te spelen. Ze krijgen tevens een communicatiecursus om potentieel gevaarlijke situaties op het spoor te komen.

Elke situatie is anders. Niettemin bestaat er een algemene procedure die een individuele aanpak mogelijk maakt. Zodra een beambte merkt dat een gedetineerde zelfmoordneigingen vertoont, brengt hij de FOD, het zorgteam of de psychiatische afdeling daarvan op de hoogte. Zij zullen de nodige begeleidingsmaatregelen nemen, en de gedetineerde desnoods doorverwijzen naar de hulpverleningsinstellingen van de Gemeenschappen. Een soortgelijke procedure wordt

Parmi ces mesures, un placement dans une cellule de sécurité sans objet dont l'utilisation pourrait être dangereuse peut être décidé, non pas pour punir le détenu, mais pour assurer sa propre sécurité. Cette mesure est à comparer avec les mesures d'isolement prises dans les hôpitaux. En tout cas, le détenu placé en cellule de sécurité est suivi par le médecin et par le psychiatre de la prison.

toegepast wanneer een gedetineerde getracht heeft een einde aan zijn leven te maken.

Een gedetineerde zal in geen geval "gestraft" worden voor een zelfmoordpoging. Voor gedetineerden met een hoog zelfmoordrisico dienen alle nodige preventieve maatregelen te worden genomen. Een van die maatregelen kan erin bestaan de betrokkene over te hevelen naar een veiligheidscel om zijn veiligheid te verzekeren. Hij wordt dan van nabij gevolgd door de arts en de psychiater van de gevangenis.

01.03 Kattrin Jadin (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse complète.

Les détails que vous m'avez transmis sont très intéressants et me rassurent quant aux dispositifs mis en place tant au niveau des instances communautaires que du SPF Justice. C'est réjouissant de voir qu'à ce niveau aussi on dispose de toutes les infrastructures pour répondre à ce besoin.

01.03 Kattrin Jadin (MR): De gedetailleerde uitleg die u heeft verstrekt, stelt me gerust met betrekking tot de regelingen die op het niveau van de FOD Justitie en van de Gemeenschappen werden uitgewerkt.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 Question de Mme Kattrin Jadin au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'audition des détenus par les policiers au sein des établissements pénitentiaires" (n° 8429)

02 Vraag van mevrouw Kattrin Jadin aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het verhoor van de gedetineerden door de politieagenten in de strafinrichtingen" (nr. 8429)

02.01 Kattrin Jadin (MR): Monsieur le ministre, mon attention a été attirée par une initiative intéressante du parquet de Bruxelles; l'idée est simple à la base mais j'aimerais vraiment vous entendre à ce sujet. La prison de Forest a aménagé un local d'audition pourvu d'un ordinateur et d'une imprimante, ce qui permet aux policiers devant interroger un détenu de le faire directement en milieu carcéral. Cela représente un gain de temps et certainement un gain d'argent. En outre, l'efficacité policière et judiciaire sont ainsi conjuguées. Inutile alors de faire sortir sous bonne escorte de deux à douze policiers et d'un à quatre véhicules un prisonnier qui doit être entendu pour les besoins d'une enquête: il suffit que l'enquêteur se rende à la prison muni d'une clé USB afin d'entendre le détenu, rédiger un procès-verbal d'audition et de l'imprimer pour le faire signer.

Je suis convaincue qu'une telle mesure mérite d'être généralisée, permettant ainsi à votre collègue de l'Intérieur de réaliser une fameuse économie. Monsieur le vice-premier ministre, avez-vous prévu de doter d'un tel local d'audition l'ensemble des établissements pénitentiaires? Cela se limitera-t-il à cette expérience unique?

02.01 Kattrin Jadin (MR): Mijn aandacht werd gewekt door een interessant initiatief van het Brusselse parket: in de gevangenis van Vorst werd een verhoorlokaal ingericht, uitgerust met een pc en een printer, zodat de politie een gedetineerde rechtstreeks in de gevangenis kan verhoren. Zo kan er tijd en geld worden bespaard. Het is immers niet langer nodig een gevangene onder begeleiding voor verhoor over te brengen naar een ander gebouw: het volstaat dat de onderzoeker zich met een USB-stick naar de gevangenis begeeft om er de gedetineerde te verhoren, een proces-verbaal van verhoor op te stellen, dit af te

drukken en het te laten ondertekenen.

Die maatregel verdient algemene navolging. Bent u van plan in alle strafinrichtingen zo een verhoorlokaal in te richten? Of blijft het bij dit ene experiment?

02.02 Jo Vandeurzen, ministre: Madame Jadin, l'interrogatoire de détenus par les services de police dans la prison même est une pratique qui existe depuis des années en Belgique. Je fais d'ailleurs remarquer que la circulaire ministérielle 1728 du 19 avril 2001 prévoit spécifiquement que les membres des services de police peuvent entrer dans un établissement pénitentiaire avec un ordinateur portable.

L'initiative de la prison de Forest n'est donc pas neuve, l'établissement permettant depuis longtemps déjà l'interrogatoire de détenus en son sein. La seule modification par rapport à la situation antérieure est la mise à disposition des services de police d'un ordinateur de l'établissement, ce qui leur évite de se rendre à la prison avec leur PC portable. Le local dans lequel se trouve cet ordinateur est d'ailleurs également utilisé par les autres intervenants externes.

Rien n'empêche les autres établissements de prendre la même initiative. Néanmoins, il appartient à chaque prison d'en apprécier la nécessité et l'opportunité en fonction de ses caractéristiques propres et des besoins des services de police locaux.

02.02 Minister Jo Vandeurzen: Het ondervragen van gedetineerden in de gevangenis gebeurt al jaren in ons land. De ministeriële rondzendbrief 1728 van 19 april 2001 bepaalt inzonderheid dat de leden van de politiediensten de strafinrichting mogen betreden met een laptop.

Het initiatief in de gevangenis van Vorst is dus niet nieuw. De enige wijziging betreft het ter beschikking stellen van een pc, zodat de politiemensen niet langer hun laptop hoeven mee te brengen. Het lokaal waar de pc zich bevindt, wordt trouwens ook gebruikt door andere externe actoren.

Niets belet de andere strafinrichtingen hetzelfde te doen. Iedere gevangenis moet evenwel – rekening houdend met de eigen specifieke kenmerken en met de noden van de politiediensten – de noodzaak en opportuniteit van zo een maatregel zelf beoordelen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het stijgend aantal carjackings in Vlaanderen en Brussel" (nr. 8229)
03 Question de M. Bart Laeremans au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'augmentation du nombre de car-jackings en Flandre et à Bruxelles" (n° 8229)

03.01 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, deze vraag werd reeds een paar keer uitgesteld wegens het overaanbod aan vragen in deze commissie de laatste tijd.

Mijnheer de minister, de kranten van de Corelio-groep hebben eind oktober een overzicht gegeven van de evolutie van het aantal carjackings in het land sinds 2003. De evolutie in Vlaanderen en Wallonië is sinds 2004 sterk verschillend. In de periode 2003-2004 was er een opmerkelijke daling. Nadien is de evolutie echter sterk gaan verschillen. In Wallonië is die daling verder gehandhaafd. In Vlaanderen is er opnieuw een sterke stijging, met name in Brussel en

03.01 Bart Laeremans (Vlaams Belang): En 2004, une forte diminution du nombre de carjackings a été constatée partout dans le pays. Cette diminution a persisté au cours des années suivantes en Wallonie. En Flandre, notamment dans le Brabant flamand, et à Bruxelles, une forte recrudescence a néanmoins été constatée.

Vlaams-Brabant. Dit roept nogal wat vragen op.

Kunt u een uitsplitsing geven van de cijfers voor Brussel en Vlaams-Brabant voor de jaren 2003 tot 2007? Blijkbaar worden die immers gezamenlijk genoemd.

Waarom was de sterke daling van 2004 ten opzichte van 2003 te wijten?

Hoe verklaart u de sterk verschillende evolutie nadien in Vlaanderen en Wallonië?

Hoe verklaart u dat uitgerekend Vlaams-Brabant aan de top staat? Beschikt men over een overzicht per gemeente, zodat wij de zaken kunnen lokaliseren?

Beschikt u over het aantal opgeloste misdrijven per Gewest?

Wat is het daderprofiel bij dit soort misdrijven? Om wat voor bendes gaat het?

Ten slotte, welk initiatief werd door het Brussels parket genomen om de strijd tegen dit fenomeen op te drijven?

03.02 Minister **Jo Vandeuren**: Mevrouw de voorzitter, collega, u vraagt mij onder meer om cijfermateriaal te geven over het aantal carjackings en homejackings in Vlaanderen en Brussel, over het aantal opgeloste misdrijven, om een overzicht per gemeente, enzovoort.

Ik wens u erop te wijzen dat conform artikel 122 van het Reglement van de Kamer dit vragen zijn die niet thuishoren bij de mondelinge vragen, maar bij de schriftelijke vragen. Het gaat om zeer gedetailleerde informatie die buiten het bestek van een mondelinge vraag valt.

Ik veroorloof het mij dan ook om dit antwoord hoofdzakelijk te richten op de onderdelen van de vraag die wel onder het bestek van mondelinge vragen vallen.

De daling van het aantal carjackings en homejackings in 2004 was een direct gevolg van de projectmatige aanpak op grond van richtlijnen die door het College van procureurs-generaal werden uitgevaardigd en die zorgden voor een verhoogde aandacht en aanpak bij de politiediensten.

De projectmatige aanpak ging van start in 2002. De samenwerking tussen verschillende actoren leverde een grote bijdrage aan de daling van het aantal feiten in 2004.

Omtrent de verschillende evoluties in Vlaanderen en Wallonië kunnen wij alleen opmerken dat verschillende factoren in rekening moeten worden gebracht om te bepalen waar veel of weinig voertuigdiefstallen worden gepleegd. Zo speelt het aanbod van rondrijdende voertuigen in een bepaalde regio een grote rol, net als de sociale controle en de opererende bendes.

Grote agglomeraties met weinig sociale controle zijn kwetsbaarder

Le ministre peut-il communiquer les chiffres pour Bruxelles et le Brabant flamand pour les années 2003 à 2007? Comment explique-t-il la diminution en 2004? Pourquoi le Brabant flamand se classe-t-il en tête? Le ministre peut-il fournir un aperçu par commune? Pourquoi la situation évolue-t-elle différemment en Wallonie et en Flandre? Le ministre connaît-il le nombre de délits résolus dans chaque Région? Quel est le profil des auteurs de ce type de délits? Quelles initiatives le parquet bruxellois a-t-il prises pour renforcer la lutte contre ce phénomène?

03.02 **Jo Vandeuren**, ministre: En vertu de l'article 122 du Règlement, les questions portant sur des données chiffrées doivent être posées par écrit. Je ne répondrai dès lors qu'aux parties de cette question qui peuvent être posées oralement.

La diminution du nombre de carjackings et de homejackings en 2004 était le résultat direct de l'approche thématique définie sur la base des directives édictées par le Collège des procureurs généraux. Les services de police ont commencé à s'intéresser davantage à la problématique en 2002.

Pour expliquer les différences entre la Wallonie et la Flandre, nous devons tenir compte de facteurs tels que le nombre de véhicules en circulation, le contrôle social et la présence de bandes. Les grandes agglomérations où le contrôle social est faible sont plus vulnérables. Il n'existe aucune étude expliquant ces facteurs sous-jacents.

En outre, nul ne sait précisément pourquoi le Brabant flamand est

voor autodiefstallen dan andere.

Er bestaat geen uitgebreide grondige studie die de onderliggende factoren kan verklaren. Om dezelfde reden is het ook niet duidelijk waarom Vlaams-Brabant aan de top staat van het aantal car- en homejackings. Mogelijks speelt hier ook de aantrekkingskracht van de hoofdstad en de gemeenten in de wijde omgeving van Brussel een rol. In de 19 Brusselse gemeenten worden ook driemaal meer gevallen gemeld dan in de provincie Vlaams-Brabant. In 2007 zijn er dat 213 tegenover 69.

Wat het aantal opgeloste misdrijven betreft scoort ons land behoorlijk goed. In 2005 werd een terugvindpercentage gehaald van 58% en dat steeg tot 70% in 2006 en tot 68% in 2007. Het Europees gemiddelde voor gestolen voertuigen bedraagt 51%. In 2006 was het terugvindpercentage voor de drie Gewesten nagenoeg identiek. In 2007 lag dit voor het Waals Gewest wat lager dan het nationaal gemiddelde.

De meeste misdrijven worden gepleegd door Belgen - 61% -, gevolgd door een klein percentage Marokkanen - 8% - en Fransen - 5%-. De overige nationaliteiten vormen 26% van het aantal gekende daders.

Het parket in Brussel heeft geen specifieke initiatieven genomen om dit fenomeen tegen te gaan. Het volgt bij de aanpak van dit fenomeen de richtlijnen die door het College van procureurs-generaal opgesteld werden en bespreekt de gevallen op zeer regelmatige basis tijdens de overlegmomenten met de politie, net zoals dit het geval is in andere arrondissementen. De federale politie wordt in Brussel nog belast met verdere onderzoeken die tot de opheldering van deze misdrijven moeten leiden.

en tête des statistiques. Cette situation pourrait s'expliquer par l'attrait de la capitale et des communes de la périphérie. Les dix-neuf communes de Bruxelles font en effet état d'un nombre de cas trois fois plus élevé que la province de Brabant flamand, à savoir 213 contre 69 en 2007.

Le taux de véhicules retrouvés est passé de 58% en 2005 à 70% en 2006 et 68% en 2007, des chiffres à comparer à la moyenne européenne de 51%. Si, en 2006, les pourcentages étaient plus ou moins identiques dans les trois Régions, en 2007 en revanche, la Région wallonne s'est légèrement moins bien classée à cet égard.

Soixante et un pour cent des auteurs étaient des Belges, suivis par 8% de Marocains et 5% de Français. Les autres nationalités représentent ensemble 26% du total.

Le parquet de Bruxelles ne prend aucune initiative spécifique pour endiguer ce phénomène et l'appréhende conformément aux directives édictées par le collège des procureurs généraux. À Bruxelles, la police fédérale est chargée des enquêtes devant mener à l'élucidation de ces crimes.

03.03 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, mijn vraag betreffende specifieke cijfergegevens zal ik schriftelijk stellen en ik heb begrip voor uw reactie daaromtrent.

Ik noteer dat de cijfers over Brussel en Vlaams-Brabant inderdaad zijn meegedeeld en dat is zeer relevant: 213 voor Brussel, 69 voor Vlaams-Brabant. Ik betreur het dan ook, gezien de aanhoudende problemen hieromtrent in Brussel die zeer sterk verschillen van de andere steden, dat het Brussels parket ter zake eigenlijk weinig eigen initiatieven heeft genomen, maar gewoon richtlijnen volgt van de procureurs-generaal. Ik zal dit in elk geval verder opvolgen, omdat het probleem zich precies in Brussel het meeste stelt en het parket daar toch geen grote prioriteit van maakt. Dit verwondert mij een beetje en ik zal die zaak de volgende maanden verder opvolgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03.03 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Je déplore que le parquet de Bruxelles se borne à suivre les directives du collège des procureurs généraux alors même que la capitale rapporte un nombre trois fois plus élevé de cas que le Brabant flamand. Je continuerai à suivre ce dossier.

04 Vraag van mevrouw Alexandra Colen aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en

Institutionele Hervormingen over "de vondst van een babylijkje in Kessel-Lo" (nr. 8491)**04 Question de Mme Alexandra Colen au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la découverte du corps d'un nouveau-né à Kessel-Lo" (n° 8491)**

04.01 Alexandra Colen (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag heb ik ingediend naar aanleiding van de vondst van dat ene babylijkje, maar eigenlijk horen wij geregeld van dergelijke schrijnende vondsten. Telkens weer wordt ook het publieke debat geopend over het bestaan van vondelingenluiken en de eventuele mogelijkheid om anoniem te bevallen, een systeem dat in Frankrijk al een heel aantal jaren bestaat en dat daar, met allerlei aanpassingen, nog altijd functioneert.

Dus zowel vondelingenluiken, waarvan het adres en het bijbehorend noodnummer gepubliceerd en bekend zijn, als de wet die anoniem bevallen toelaat, zouden oplossingen kunnen bieden specifiek voor die problematiek. Het profiel van de chiroleidster uit Kessel-Lo, bijvoorbeeld, komt volledig overeen met het profiel van de groep vrouwen die bij een ongewenste of ongeplande zwangerschap nergens hulp gaan zoeken, en tot het laatste moment ook voor zichzelf de zwangerschap ontkennen, met als dramatisch gevolg uiteindelijk een eenzame en risicovolle bevalling, gevolgd door kinderverwaarlozing of het verstoppertje van het lijkje.

Mijnheer de minister, mijn vragen zijn redelijk algemeen. Bent u van plan om tijdens uw beleid aandacht te schenken aan die problematiek? Zo ja, welke maatregelen zult u overwegen om die vrouwen te helpen en die baby's te redden?

Zou u eventueel denken aan een wetgevend initiatief, zoals in Frankrijk, inzake het systeem van anoniem bevallen, of zou u eventueel steun bieden aan initiatieven van steun en opvang, zoals de vondelingenluiken die in de ons omringende landen wel voorkomen?

04.02 Minister Jo Vandeuren: Geachte collega, verleden week heb ik op een zelfde vraag van mevrouw Temmerman in de Senaat geantwoord.

De problematiek van het discreet bevallen en wiegenmoord is buitengewoon delicaat en vereist een belangrijk ethisch debat.

In België bestaat er effectief geen juridisch antwoord in familierecht voor vrouwen die het wensen om in alle discretie of in alle anonimiteit te bevallen. Ik ben ervan overtuigd dat wij moeten proberen om een menselijke oplossing te zoeken voor die wanhopige situaties.

Het lijkt me dan ook belangrijk dat we aandacht hebben voor alle invalshoeken van die problematiek. De rechten en het belang van de kinderen die in die situatie geboren worden, verdienen de aandacht, maar uiteraard ook de rechten en het lijden van de moeder, en de belangen en de rechten van de vader kunnen niet uit het oog worden verloren.

Een vergelijking met buitenlandse wetgeving of wetgevende systemen kan uiteraard interessante overlegmogelijkheden en invalshoeken opleveren.

Zoals u weet, is daaromtrent in de Senaat het debat ondertussen

04.01 Alexandra Colen (Vlaams Belang): À la suite de la découverte récente du corps d'un nouveau-né à Kessel-Lo, je souhaiterais à nouveau attirer l'attention sur les possibilités qu'offrent le système de l'accouchement anonyme et celui des "boîtes à bébés". Le ministre est-il prêt à se pencher sur cette question? Quelles mesures envisage-t-il de prendre pour aider les femmes qui se trouvent dans ce genre de situation et sauver leurs bébés? Songe-t-il plutôt à une initiative législative portant sur l'accouchement anonyme, comme en France, ou à des "boîtes à bébés", comme dans d'autres pays limitrophes?

04.02 Jo Vandeuren, ministre: La question de l'accouchement discret et du néonaticide est extrêmement délicate et requiert un débat éthique serein, qui a déjà été entamé au Sénat entre-temps. À cet égard, il faudra être attentif aux droits de l'enfant né dans de telles conditions, mais également aux droits et à la souffrance de la mère, ainsi qu'aux droits et aux intérêts du père. Une comparaison avec les législations étrangères peut évidemment ouvrir des pistes de réflexion intéressantes. Je suis prêt à soutenir activement la concertation au Sénat.

gestart. In antwoord op een mondelinge vraag van u heb ik bevestigd dat ik ook bereid ben om het parlementaire werk daar actief te ondersteunen. Volgens mij is het belangrijk dat we daarover een sereen debat kunnen voeren en dat we desgevallend, in de Senaat in dit geval, zoeken naar een passende oplossing die al de betrokkenen tevreden kan stellen.

Vermits uitdrukkelijk door de senatoren te kennen is gegeven dat zij daaromtrent een overleg willen, denk ik dat het niet meer dan correct is dan dat ik mij daarbij zal aansluiten en ik zal proberen om dat overleg te ondersteunen.

04.03 Alexandra Colen (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord, waaruit ik kan afleiden dat u het parlementair werk wel zult steunen, maar dat er geen initiatieven zullen komen van de regering, hoewel er in de vorige legislatuur wel een aanzet is geweest, door de minister van Volksgezondheid of Sociale Zaken met de minister van Justitie, om samen aan een ontwerp inzake anoniem of discreet bevallen te werken.

04.03 Alexandra Colen (Vlaams Belang): Je retiens donc que le ministre soutiendra les travaux parlementaires, mais que, pour l'heure, le gouvernement ne prendra aucune initiative législative.

In elk geval ben ik blij dat u de problematiek onderkent. Ik vind dat het in onze tijd eigenlijk niet toelaatbaar is dat zulke situaties nog bestaan. Daarom moeten wij daar in België toch ook dringend een antwoord op vinden. Bedankt, mijnheer de minister.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Question de M. Jean-Luc Crucke au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les rapt parentaux" (n° 8598)

05 Vraag van de heer Jean-Luc Crucke aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de ontvoeringen door ouders" (nr. 8598)

05.01 Jean-Luc Crucke (MR): Monsieur le ministre, à plusieurs reprises, je vous ai déjà interrogé sur les rapt parentaux, plus particulièrement sur le rôle joué par l'ASBL "SOS Rapt parentaux". Ma dernière question date du 5 novembre 2008. Depuis lors et à la suite des réponses qui m'ont été apportées, j'ai eu un nouveau contact avec cette ASBL, qui ne semble pas satisfaite des réponses les estimant incomplètes.

Elle émet le souhait d'être reçue. En effet, le cabinet reçoit certains parents au sujet de certains dossiers et l'ASBL collecte un certain nombre de demandes. Cela me semble possible. Cela a peut-être été le cas depuis le 5 novembre dernier ou depuis l'opération "Looking for Joe" du 19 novembre dernier. Dans la négative, le pas devrait pouvoir être franchi nonobstant certaines urgences.

Par ailleurs, le fonctionnement même de la cellule interne du ministère présente un certain nombre de difficultés, notamment le temps nécessaire à l'obtention de certaines autorisations. Vu le nombre de critiques, ne conviendrait-il pas de réaliser un audit quant au fonctionnement de ce service?

Le numéro d'urgence qui devrait permettre de joindre cette cellule 24 heures sur 24 n'est aujourd'hui toujours pas répertorié dans les annuaires téléphoniques. Lorsqu'un parent est face à une telle situation, il est désespéré et en proie à ce que l'on appelle "un doute

05.01 Jean-Luc Crucke (MR): De vzw "SOS Rapt Parentaux" wil u ontmoeten, omdat ze niet tevreden is met uw antwoorden op mijn vorige vragen, en ook omdat sommige ouders blijkbaar rechtstreeks op het kabinet ontvangen worden. Voorts werkt de interne cel van het ministerie niet naar behoren.

Zou die dienst niet eens grondig moeten worden doorgelicht? Het noodnummer van die cel, die in principe 24 uur per dag bereikbaar is, staat nog steeds niet in de telefoongidsen. Zou dat euvel snel verholpen kunnen worden?

suprême". Par conséquent, s'il n'a pas la facilité de pouvoir prendre contact, cela pose un problème. À cet égard, une solution pourrait-elle être mise rapidement en œuvre? Pourrait-on trouver rapidement ce numéro dans l'annuaire? Il y va de l'intérêt de tous tant de la cellule que des parents en difficulté.

05.02 Jo Vandeurzen, ministre: Cher collègue, je me suis réuni avec l'association "SOS Rapt parentaux" voici quelques jours. Je n'ai jamais refusé de prendre contact avec cette dernière. L'association "SOS Rapt parentaux" a été invitée à une réunion qui s'est tenue au sein de mon département le 28 avril dernier, ensemble avec tous les parents faisant face à une situation de rapt parental. Cependant, l'association a choisi de ne pas participer à cette réunion. Celle-ci avait été ouverte à tous les parents concernés, qu'ils fassent partie d'une association ou non, étant donné que la douleur humaine, face à un rapt parental, est égale pour tous ceux qui s'en trouvent victimes.

Cette réunion du 28 avril a été particulièrement appréciée par tous les participants. Elle avait été organisée pour souligner l'importance que j'accorde à ce problème de rapt parentaux et en même temps pour présenter le projet de restructuration de la permanence.

Cette restructuration a entre-temps été finalisée et la permanence est opérationnelle depuis le 1^{er} octobre 2008, avec un nombre considérable de fonctionnaires, qui disposent d'un manuel et de téléphones portables pour assurer la permanence 24 heures sur 24 et 7 jours sur 7 en rotation.

Le numéro d'urgence est repris dans le site du SPF Justice. Une demande a été introduite en 2006 en vue de faire reprendre ce numéro dans le Belgopocket. Il se trouve également dans la brochure concernant les allocations familiales et sur le portail des familles. Par ailleurs, en 2006, une information avec le numéro d'urgence a été mise à disposition par le SPF Affaires étrangères ainsi que par la police fédérale.

Le fonctionnement de la politique d'appui aux parents faisant face à un rapt parental, au-delà du traitement des dossiers individuels, ainsi que la question de l'opportunité d'un audit relèvent du secrétaire d'État au droit familial, M. Wathélet, celui-ci étant compétent en matière de politique générale pour ce qui concerne les rapt parentaux. La gestion des cas individuels reste, quant à elle, de la compétence du ministre de la Justice.

05.03 Jean-Luc Crucke (MR): Monsieur le ministre, suite à la réunion du 28 avril et à en croire le courrier de Mme Vander Elst, l'ASBL "SOS Rapt Parentaux" en tant que telle, n'a pas été invitée. De plus, le jour de ladite réunion, ils avaient signalé qu'ils organisaient une marche entre Bruxelles et Strasbourg afin de dénoncer cette problématique. Il était impossible de participer à la fois à cette marche et à cette réunion. Aujourd'hui, ils souhaitent vous rencontrer personnellement.

Par ailleurs, depuis 2006, il est demandé que ce numéro puisse figurer dans ledit annuaire. Et ce n'est toujours pas fait. Si une société privée se comportait de la sorte, elle serait en faillite depuis longtemps!

05.02 Minister Jo Vandeurzen: Vorige vrijdag heb ik de vereniging "SOS Rapt Parentaux" ontmoet. Op 28 april vond er al een eerdere vergadering plaats, waaraan de vzw echter weigerde deel te nemen. Tijdens die ontmoeting hebben we benadrukt dat we het probleem zeer ernstig opvatten, en hebben we het herstructureringsplan voor de wachtdienst voorgesteld. Die wachtdienst staat inmiddels op poten en is sinds 1 oktober 2008 operationeel. De wachtdienst wordt 24 uur per dag en 7 dagen per week bij toerbeurt verzekerd.

Het noodnummer staat op de site van de FOD Justitie, in de brochure met betrekking tot de kinderbijslag en op de portaalsite in de rubriek 'Familie'. In 2006 werd het noodnummer doorgegeven aan de FOD Buitenlandse Zaken en aan de federale politie.

Het is aan de staatssecretaris die bevoegd is voor personen- en familierecht, de heer Wathélet, om de opportuniteit van een audit te beoordelen. Het afhandelen van individuele dossiers behoort evenwel tot de bevoegdheid van de minister van Justitie.

05.03 Jean-Luc Crucke (MR): Als ik mag geloven wat er in de brief van mevrouw Vander Elst staat, was de vzw "SOS Rapt Parentaux" niet uitgenodigd op de vergadering van 28 april! Bovendien werd er uitgerekend op de dag waarop die vergadering plaatsvond, een mars tussen Brussel en Straatsburg georganiseerd om die toestand aan de kaak te stellen! Het noodnummer staat nog steeds niet in het telefoonboek, hoewel daar al

sinds 2006 om verzocht wordt!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

La **présidente**: Je voudrais faire une proposition à la commission. La commission est-elle d'accord de passer maintenant au point 61 de l'agenda? Tous les interlocuteurs ont été appelés il y a une demi-heure.

De **voorzitter**: Is de commissie het ermee eens dat we nu overgaan tot de vragen met betrekking tot de omstandigheden van de vrijlating van de vermoedelijke moordenaar van Kitty Van Nieuwenhuysen?

05.04 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Ik heb begrepen dat een aantal collega's nog niet aanwezig is. Ik zou willen voorstellen dat men aan de fracties vraagt dat de sprekers tegen 11.00 uur hier zijn en dat we dan met die vragen beginnen. Is iedereen hier? Er zijn negen vraagstellers, als ik het goed heb begrepen? Volgens mij is nog niet iedereen hier. Ik zou willen voorstellen om de vragen om 11.00 uur te stellen, nadat de fracties behoorlijk zijn verwittigd.

05.04 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Je propose d'entamer vers 11 heures la série des questions relatives à la quasi-libération. Tous les groupes politiques devraient en être informés.

La **présidente**: Nous allons donc encore attendre quelques minutes.

De **voorzitter**: Wij zullen enkele minuten wachten.

06 Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde tot de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de racistische haatpropaganda die in de Franstalige kranten gevoerd wordt tegen de Vlamingen" (nr. 228)

06 Interpellation de M. Francis Van den Eynde au vice-premier ministre et ministre de la Justice et Réformes institutionnelles sur "la campagne de haine raciste menée contre les Flamands par les journaux francophones" (n° 228)

06.01 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, ik hoop dat ik uw werkzaamheden niet te veel overhoop zet, maar het is de vierde keer dat deze interpellatie geagendeerd is. Men zal mij dus niet van overdrijving kunnen beschuldigen.

06.01 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Le 6 novembre 2008, quelques collègues francophones ont interrogé le ministre à propos d'un incident qui s'était produit lors de la rencontre de football Genk-Tubize. Les supporters de Genk avaient utilisé des termes scatologiques à l'adresse des supporters de Tubize. C'est honteux et puéril mais si d'aucuns veulent parler à ce propos de racisme, grand bien leur fasse. Le ministre a répondu lors de l'heure réservée aux questions que son cabinet avait envoyé un courrier au parquet auquel ressortit Tubize pour demander que des mesures soient prises.

Mijnheer de minister, de oorsprong van deze interpellatie ligt, tenminste als ik naar de onmiddellijke oorsprong kijk, in een aantal vragen die een paar weken geleden in de plenaire vergadering gesteld werden. Het betreft vragen van een aantal Franstalige collega's, met betrekking tot een zeer spijtig incident tijdens een voetbalwedstrijd tussen de Limburgse ploeg Genk en de Waals-Brabantse ploeg Tubize. De supporters van Genk brachten, naar ik vernomen heb, een aantal scatologische scheldwoorden uit ten overstaan van de Waalse supporters.

Ik vind dat ook beschamend en kleuterachtig. Indien iemand dit als racisme wil beschouwen, voor mij zeker niet gelaten. Dat was ook uw mening, want u hebt ons toen, in uw antwoord op de verschillende vragen die u voorgelegd werden, meegedeeld dat uw kabinet een brief gestuurd had naar het parket waaronder Tubeke ressorteert en aangedrongen had op maatregelen. Ik kan u daarvoor niet blameren.

Si l'on qualifie de racisme un échange puéril d'injures, que dire alors des informations qui paraissent depuis quelques mois dans la presse francophone? On y relate régulièrement de prétendus

Indien zo'n kleuterachtige, beschamende scheldpartij tijdens een voetbalwedstrijd echter als racisme wordt beschouwd, wat dan te zeggen over hetgeen de Franstalige pers de voorbije maanden geregeld aan haar lezers kond maakt over wat in Vlaanderen gebeurt? Ik wil daarvan toch een paar voorbeelden geven.

Het eerste is al een paar maanden oud. Het is het zogezegde verhaal over de Amerikaanse professor van Joodse oorsprong, die om 10 uur 's morgens in Brugge met een keppeltje op een koffie wil gaan drinken in een restaurant en daar van de ober te horen krijgt dat zij geen joden bedienen. Dat verhaal heeft zelfs Le Monde en dus de internationale pers gehaald, maar het bleek uiteraard op niets te berusten.

Wat later mochten wij dan weer vernemen dat een Française die op Zaventem landde een taxi wou nemen en dat de chauffeur haar weigerde, omdat zij hem niet in het Nederlands aansprak. Ik moet zeggen dat die Française geluk heeft gehad om een Vlaamse taxichauffeur te vinden op Zaventem. Ik heb dat nog nooit meegemaakt. Daarnaast wil ik toch ook beklemtonen dat ik niet geloof dat een taxichauffeur die op Zaventem wacht een rit van tenminste 50 euro zou weigeren. Volgens mij had die dame zelfs Oeigoers mogen spreken, hij zou haar nog vervoerd hebben.

Zo gaat het verhaal maar verder. In Brugge wandelde een Franstalige door de stad. Hij had zijn laatste trein gemist. Hij zou dan met zijn gsm naar zijn echtgenote gebeld hebben, in het Frans uiteraard, om haar te zeggen dat hij maar 's morgens zou thuiskomen. Daarop zou hij afgeranseld zijn, omdat hij Frans durfde te spreken. Ook dat is zo'n indianenverhaal, maar het voorlopige hoogtepunt is een verhaal, mijnheer de minister, uit La Dernière Heure van vrijdag 17 oktober.

De titel op de eerste bladzijde is "Elle parle français en Flandre: 38 coups de cutter", 38 messteken omdat een meisje van 14 jaar in Kapelle-op-den-Bos Frans gesproken had. Dit is het verhaal dat in La Dernière Heure verscheen en daarna door andere kranten werd overgenomen en gretig werd rondverteld. Men heeft er zelfs een foto bijgezet van de armen van het kind, gesneden met een cutter. Het verhaal is dat ze terugkwam van school, met een vriendinnetje Frans sprak en daarom dermate afgeranseld werd.

Mijnheer de minister, wij Vlamingen, van welke opinie ook – behalve de redactie van De Morgen want die hebben het verhaal overgemaakt, links hoort zo iets graag – weten dat zo iets niet waar kan zijn. Onze Franstalige landgenoten, de mensen uit het zuiden van het land, die bijna dagelijks geconfronteerd worden met dergelijke verhalen moeten op een zeker ogenblik echter op zijn minst gaan twijfelen. Neem het mij niet kwalijk, ik maak deel uit van een partij die ervan beschuldigd wordt – ik heb daar geen complexen over, die beschuldiging neem ik graag op mij – dat ze het land in twee wil splitsen. Als er echter iets is dat ervoor zorgt dat dit land uiteengroeit, dan zijn het dergelijke verhalen. Indien de minister van Justitie – ik verwijt u dat niet, integendeel, u had daar geen ongelijk mee – het parket vraagt om op te treden tegen die – driest is niet sterk genoeg – kleuterachtige, belachelijke houding van die voetbalsupporters, dan vind ik dat het hoog tijd wordt dat de federale regering in dergelijke zaken ook eens tussenbeide komt. Elke Vlaming, niet alleen de flamingant – een titel die ik als geuzennaam neem – wordt hiermee geïmagineerd.

Ik vraag dan ook of u op de hoogte bent van de zaak. Ik twijfel daar niet aan want het is de tweede keer dat die vraag aan de agenda staat. Ik moet u die vraag echter stellen. Ten tweede, welke

incidents qui se seraient produits en Flandre: un serveur brugeois aurait refusé de servir un professeur juif américain; un chauffeur de taxi flamand aurait refusé d'embarquer une cliente française; un homme aurait été roué de coups à Bruges parce qu'il téléphonait en français à sa femme. Le triste point d'orgue est l'histoire de cette jeune fille de quatorze ans qui aurait reçu 38 coups de couteau à Kapelle-op-den-Bos parce qu'elle parlait en français avec son amie.

Tous ces récits sont sans fondement. Nous Flamands – à l'exception des gauchistes de "De Morgen" – savons qu'ils ne peuvent être réels. Mais le doute doit finir par s'insinuer dans l'esprit de ceux qui sont quotidiennement confrontés à ce genre d'informations. De tels récits contribuent à ce que les deux parties du pays s'éloignent l'une de l'autre.

Si le ministre juge l'incident de la rencontre de football suffisamment grave pour intervenir, fera-t-il de même concernant les articles de presse mensongers?

maatregelen worden er in dit verband genomen want dit is iets dat moet ophouden.

06.02 Minister **Jo Vandeuren**: Geachte collega, in mijn antwoord van 6 november op de mondelinge vraag over de incidenten tijdens de voetbalmatch Tubeke-Genk heb ik gesteld dat de uitlatingen van sommige supporters te betreuren waren. Wat ik echter niet gezegd heb, is dat er sprake zou zijn van racisme. Wat dat betreft kan immers gewezen worden op de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme en xenofobie ingegeven daden die niet – denk ik – op het eerste zicht van toepassing zijn op de verhoudingen tussen Nederlandstaligen en Franstaligen. U zegt nu blijkbaar dat ik daaromtrent een brief geschreven heb naar de procureur des Konings. Ik heb toen gezegd dat het zo is dat de procureur des Konings mij inderdaad bevestigd heeft dat de lokale politie een pv heeft opgesteld. Zoals eveneens meegedeeld tijdens het vragenuurtje van 6 november werd dit pv overgemaakt aan de voetbalcel van de federale politie. Dit impliceert dat er bij toepassing van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden een onderzoek kan worden gevoerd naar de personen verantwoordelijk voor of betrokken bij deze incidenten. Ik heb daar uiteraard geen initiatief in genomen, ik heb alleen meegedeeld op welke manier dit is verlopen.

Wat dan de door u als haatcampagne tegen Vlamingen omschreven feiten betreft, kan ik u enkel meegeven dat er ook wat dat betreft mijns inziens geen sprake kan zijn van vervolging wegens racisme. Mijn kabinet heeft met betrekking tot deze zogenaamde haatcampagnes geen specifieke maatregelen getroffen. Evenmin worden er plannen gemaakt om de wet met betrekking tot racisme en xenofobie in dat verband te wijzigen.

06.03 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb de indruk dat uw geheugen u in de steek laat.

Ik heb hier het integraal verslag van het fameuze vragenuurtje van 6 november. U zegt dat u niet hebt gezegd dat u een initiatief zou nemen. Ik lees letterlijk voor wat u volgens het integraal verslag hebt gezegd en als het integraal verslag fout is, moet u dat nu zeggen.

"Dès réception de vos questions, mon cabinet a pris contact avec le procureur du Roi de Nivelles. Celui-ci vient de confirmer que la police locale a fait dresser un procès-verbal."

06.04 Minister **Jo Vandeuren**: (...) informatie inwinnen. Dat heb ik ook gezegd.

06.05 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Ik kom u vragen om voor deze zaak, die veel erger is, ook eens contact op te nemen met de procureur des Konings, en niet die van Brussel.

Ten tweede, mijnheer de minister, u zegt dat u nooit hebt gezegd dat de voetbalincidenten met racisme te maken hadden. Dat is juist, u

06.02 **Jo Vandeuren**, ministre: Comme je l'ai dit le 6 novembre pendant l'heure des questions, certains supporters ont tenu des propos regrettables lors du match Tubize-Genk. Je n'ai pas dit que ces propos étaient de nature raciste. De prime abord, la loi sur le racisme ne semble d'ailleurs pas applicable aux relations entre francophones et néerlandophones.

M. Van den Eynde prétend que j'aurais écrit au procureur du Roi à ce sujet. Le procureur a confirmé que la police locale avait dressé un procès-verbal qui a été transmis à la cellule football de la police fédérale. Il va sans dire que je n'ai pris aucune initiative dans cette affaire. La seule chose que j'aie faite, c'est communiquer à propos du déroulement des faits. Je n'envisage pas non plus de changer la loi sur le racisme et la xénophobie.

06.03 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Le ministre dit ne pas avoir pris d'initiative, ce qui est en contradiction avec les propos qu'il a tenus le 6 novembre durant l'heure des questions:

Zodra mijn kabinet uw vragen had ontvangen, heeft het contact opgenomen met de procureur des Konings te Nijvel. Deze heeft net bevestigd dat de lokale politie proces-verbaal heeft laten opmaken.

06.05 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Le ministre n'a jamais dit, en effet, que l'incident survenu lors du match de football avait un caractère raciste. Par contre, les trois intervenants,

hebt het woord niet in uw mond genomen. De drie vraagstellers, de heren Eerdekens, Maingain en Brotcorne, hebben die woorden wel uitgesproken en zij werden niet tegengesproken door de minister van Justitie. Met andere woorden, in deze omstandigheden geldt het oude spreekwoord: "wie zwijgt, stemt toe". In het Frans: "qui ne dit mot consent".

Ik zou nog eens durven zeggen dat u geen ongelijk had. Ik verwijt u dat niet. Dit was ongehoord. Maar als dat een telefoontje naar de procureur des Konings waard is dan denk ik dat dergelijke artikels wel mogen worden aangeklaagd. Wanneer men dergelijke haatcampagnes voert tegen landgenoten dan handhaaf ik het woord met klem en met overtuiging, dit is Franstalig anti-Vlaams racisme en het wordt tijd dat dit aan de kaak wordt gesteld.

MM. Eerdekens, Maingain et Brotcorne, l'ont fait et le ministre ne les a pas contredits. Qui ne dit mot, consent.

Dans cette affaire, qui est bien plus grave, je demande aussi au ministre de prendre contact avec le procureur. Il est temps de dénoncer le racisme anti-flamand des francophones.

Moties Motions

De **voorzitter**:

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Bart Laeremans en Francis Van den Eynde en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Francis Van den Eynde
en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen,
verzoekt de regering
krachtig te reageren tegen de lasterlijke en racistische campagne die tegen Vlaanderen en de Vlamingen in de Franstalige pers wordt gevoerd en de gerechtelijke overheden te vragen hieraan de nodige aandacht te besteden."

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Bart Laeremans et Francis Van den Eynde et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Francis Van den Eynde
et la réponse du vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles,
demande au gouvernement
de réagir fermement à la campagne de dénigrement à caractère raciste menée contre la Flandre et contre les Flamands dans les médias francophones et de demander aux autorités judiciaires d'y prêter l'attention requise."

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Katrien Schryvers en door de heer Raf Terwingen.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Katrien Schryvers et par M. Raf Terwingen.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

07 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de vrijlating van Hassan Iassir, vermeende moordenaar van Kitty Van Nieuwenhuysen" (nr. 9241)
- de heer Michel Doomst aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de vrijlating van een van de verdachten van de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen" (nr. 9244)
- de heer Renaat Landuyt aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele

Hervormingen over "de bijna vrijlating van een verdachte in de zaak Van Nieuwenhuysen als gevolg van een procedurefout" (nr. 9246)

- de heer Jean-Luc Crucke aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de zaak Kitty Van Nieuwenhuysen" (nr. 9265)

- mevrouw Clotilde Nyssens aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "mogelijke 'fraude' in een procedure van invrijheidstelling" (nr. 9289)

- mevrouw Katrien Schryvers aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de bijna-vrijlating in de zaak Kitty Van Nieuwenhuysen" (nr. 9293)

- mevrouw Carina Van Cauter aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de bijna-vrijlating van een verdachte in de zaak Kitty Van Nieuwenhuysen ten gevolge van een procedurefout" (nr. 9294)

- de heer Stefaan Van Hecke aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de procedurefouten in het dossier van de verdachte van de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen en de tussenkomst van de minister" (nr. 9297)

- de heer Olivier Maingain aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de omstandigheden van de vrijlating van Hassan lasir" (nr. 9302)

07 Questions jointes de

- M. Bart Laeremans au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la libération de Hassan lassir, meurtrier présumé de Kitty Van Nieuwenhuysen" (n° 9241)

- M. Michel Doomst au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la libération de l'un des meurtriers présumés de Kitty Van Nieuwenhuysen" (n° 9244)

- M. Renaat Landuyt au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la libération empêchée de justesse d'un prévenu dans l'affaire Van Nieuwenhuysen à la suite d'une erreur de procédure" (n° 9246)

- M. Jean-Luc Crucke au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'affaire Kitty Van Nieuwenhuysen" (n° 9265)

- Mme Clotilde Nyssens au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "une éventuelle 'fraude' dans une procédure de libération" (n° 9289)

- Mme Katrien Schryvers au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la libération qui a failli avoir lieu dans l'affaire Kitty Van Nieuwenhuysen" (n° 9293)

- Mme Carina Van Cauter au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le suspect qui a failli être libéré dans l'affaire Kitty Van Nieuwenhuysen à la suite d'une faute de procédure" (n° 9294)

- M. Stefaan Van Hecke au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les fautes de procédure commises dans le dossier du suspect de l'assassinat de Kitty Van Nieuwenhuysen et l'intervention du ministre" (n° 9297)

- M. Olivier Maingain au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les circonstances de la libération d'Hassan lasir" (n° 9302)

07.01 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, afgelopen zondag werd tot ieders verbazing de gangster Hassan lasir vrijgelaten, althans toch op papier. Gelukkig zijn daar andere zaken tussengekomen en is hij uiteindelijk wel aangehouden in het dossier van de tientallen overvallen, carjackings en dergelijke meer in de streek van Charleroi.

Hoe dan ook is het toch wel zeer merkwaardig, zeer vreemd en dramatisch dat zoiets kon gebeuren en dat door wellicht een kleine menselijke fout – het kan ook fraude zijn, maar dat zullen we aanstonds vernemen – een topgangster zomaar had kunnen vrijgelaten worden of bijna de gevangenis had kunnen verlaten. Het hele verhaal toont nog maar eens aan, mijnheer de minister - en ik denk niet dat u mij zult tegenspreken want ook u heeft heel de manier van werken betreurd -, dat de wijze waarop in de gevangenis te werk wordt gegaan, uitermate archaïsch en extreem formalistisch is.

07.01 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Dimanche dernier, et à l'étonnement général, Hassan lasir était libéré. Du moins sur le papier car il a finalement été arrêté dans le cadre d'un autre dossier. Il est extrêmement dramatique de constater qu'un bandit de ce calibre aurait pu ainsi être libéré à cause d'une petite erreur humaine ou fraude. Voilà qui démontre une fois de plus que les méthodes de travail dans les établissements pénitentiaires sont complètement archaïques et formalistes. Un recours est consigné dans un cahier appartenant à un gardien.

Ons rechtssysteem gaat eigenlijk absoluut niet meer op een hedendaagse manier te werk. Een beroep wordt ingesteld in een boekje van een cipier, in een of ander schriftje, met een ganzenveer als het ware: dat zijn methoden die absoluut niet meer van deze tijd zijn. Hierdoor kunnen tal van menselijke fouten er uiteindelijk toe leiden dat een beroep geen normale rechtsgang heeft, met alle gevolgen van dien. Dat is toch wel archaïsch. Het is de hoogste tijd dat dat soort systemen ongedaan wordt gemaakt en dat die zaken worden gemoderniseerd. Wat zeker fout is, is zoiets afschuiven op de overbevolking in de gevangenis van Vorst. Dat heeft er niks mee te maken. Ik denk dat hier het systeem zelf faalt, dat het absoluut niet aan de hedendaagse normen voldoet.

Voor het overige denk ik, mijnheer de minister, dat u in heel het dossier op een correcte manier hebt gehandeld en zeer terecht het parket hebt aangezet om ervoor te zorgen dat in een ander dossier – het dossier van de overvallen en de carjackings – de nodige maatregelen werden genomen. Alleen rijst de vraag hoe het komt dat in dat dossier eigenlijk tot nu toe geen maatregelen waren genomen, dat het dossier stil lag en het ineens als een wit konijn uit de hoed werd getoverd. Dat is toch wel heel eigenaardig allemaal; het lijkt erg veel op kunst- en vliegwerk.

Ik heb een aantal vragen voor u. Mijnheer de minister, hoe verklaart u die extreme slordigheid? Is er eigenlijk wel sprake van een geldig beroep? Er is nooit een beroepsakte opgesteld. Kan men dan spreken van een geldig beroep? Is die periode van vijftien dagen eigenlijk beginnen te lopen of loopt die nog altijd op dit moment? Dat is een onopgeloste vraag. Was de theoretische vrijlating of de vrijlating op papier eigenlijk rechtsgeldig? Wie zorgde in feite voor die beslissing?

Ten tweede, wat zijn de resultaten van het onderzoek naar hetgeen is misgelopen? Er was sprake van fraude. Kunt u die fraude bevestigen? Zijn de resultaten ondertussen bekend? Indien er fouten zijn gemaakt, zijn er dan tuchtmaatregelen genomen of in voorbereiding?

Op basis waarvan blijft betrokkene intussen aangehouden? Kunt u meer zeggen over de dossiers van Charleroi? Waarom heeft het zo lang geduurd eer men in die dossiers aanhoudingsmandaten heeft uitgevaardigd? Hoe zit het met de andere daders in dat dossier? Of is enkel betrokkene hierin aangehouden? Kunt u dat toelichten?

Hoever staat het met het eigenlijk onderzoek naar de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen? Dat is een vrij eenvoudig onderzoek met een beperkt aantal daders. Het kan toch niet dat dat nog zoveel maanden aansleept. Het is ongeveer een jaar na de feiten. De inhuldiging van het monument gebeurde precies een jaar na de feiten.

Het is dan ook onbegrijpelijk dat het dossier nog altijd niet werd afgerond. Kunt u daarover uitleg verschaffen? Ik heb ergens gelezen dat het nog een aantal maanden zou duren. Kunt u dat bevestigen? Kunt u er mee voor zorgen dat, gezien de belangwekkende feiten en de ernst van het dossier, het snel voor het hof van assisen komt, zodat er geen enkele kans meer zou zijn dat de drie daders op de een of andere manier zouden vrijkomen?

De la sorte, des erreurs humaines peuvent empêcher le déroulement normal d'une procédure d'appel. Invoquer en l'espèce la surpopulation à la prison de Forest n'est pas correct. C'est le système lui-même qui est défaillant, car ne répondant plus aux normes actuelles.

Dans tout ce dossier, le ministre a agi correctement et fort justement incité le parquet à veiller à ce que les mesures nécessaires soient prises dans le dossier des attaques et des carjacking. On peut toutefois se poser la question de savoir pourquoi ce dossier en sommeil a ainsi tout à coup ressurgi.

Comment le ministre explique-t-il les graves négligences qui ont pratiquement conduit à la libération d'un gangster? Un acte d'appel n'a jamais été rédigé en bonne et due forme. La procédure est-elle dès lors valable? Le délai de quinze jours continue-t-il à courir? La libération était-elle valable sur le papier? Qui a pris la décision en la matière? Quels sont les résultats de l'enquête sur les dysfonctionnements? Le ministre peut-il confirmer qu'il est question de fraude? Si des erreurs ont été commises, des mesures disciplinaires ont-elles été prises ou sont-elles en préparation? Sur quelle base la personne concernée reste-t-elle détenue dans l'intervalle? Pourquoi a-t-on tant tardé à délivrer des mandats d'arrêt dans le dossier Charleroi? Qu'en est-il des autres malfrats visés dans le dossier?

Où en est l'enquête sur le meurtre de Kitty Van Nieuwenhuysen? Il s'agit d'une enquête assez simple avec un nombre limité d'auteurs. Les faits ont eu lieu il y a un peu plus d'un an. Le ministre pourrait-il veiller à ce que l'affaire soit rapidement portée devant la cour d'assises, pour qu'il n'y ait plus aucun risque que les trois auteurs soient libérés d'une manière ou

d'une autre?

07.02 Michel Doomst (CD&V): Mijnheer de minister, gezien de manier waarop het dossier is verlopen, moet u zondag volgens mij voor een verscheurende keuze hebben gestaan. Bij afgeleide is dat ook voor ons, gezien de conclusies die wij moeten trekken, evengoed een fundamentele keuze.

Het is een gevolg van iets waaraan u nu reeds een hele tijd werkt, namelijk het achterhaald zijn van de manier waarop het gerechtswezen en de gevangenissen functioneren. De moord op de agente ligt enorm gevoelig bij de politie- en gerechtswereld. De gemeenschap vraagt om daarop een gepast en correct antwoord te geven.

Het is erg dat een stomme administratieve fout dergelijke zware gevolgen kan hebben. Het systeem is niet accuraat als het een dergelijke stomme fout mogelijk maakt. Het mag de dag van vandaag toch niet meer dat het niet noteren van een vraag van een gevangene in een schriftje en de vergetelheid van een gevangenisdirecteur voor dergelijke maatschappelijke deining kan zorgen.

U hebt volgens mij een moedige en juiste beslissing genomen en uw recht van ingrijpen gebruikt conform artikel 234 van het Wetboek van Strafvordering. Ik denk dat de context van heel het gebeuren de beslissing rechtvaardigt om de weg in te slaan die nodig is om voor opheldering te zorgen. De fouten moeten worden verduidelijkt en we moeten samen zoeken naar een juiste oplossing om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen.

Ik wil u allereerst vragen om vandaag nog wat toelichtingen te geven over de precieze omstandigheden waarin alles is gebeurd. Klopt het dat er nog een vermoeden van fraude is of wordt dat nu al volledig door de feiten tegengesproken?

Ten tweede, hoe zorgen wij ervoor dat een dergelijke zeer zware misdadiger niet op vrije voeten wordt gesteld en heel snel de rechtsprocedure ondergaat die hij moet ondergaan?

Ten derde, welke wettelijke systemen of inrichtingssystemen kunnen we ontwikkelen om dat te voorkomen?

Ten vierde, is het moment niet aangebroken om een task force in verband met de inrichting van moderne gevangenissen die accuraat gevangenen opvangen, te versnellen om dat soort van incidenten naar de toekomst absoluut te voorkomen?

07.03 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Sta mij toe, mijnheer de minister, om mij aan te sluiten bij uw verontschuldiging ten opzichte van de familie Van Nieuwenhuysen en anderen voor de stomiteit die bijna geleid had tot een erge situatie. Hoewel het een beetje vloeken in de kerk is, sluit ik mij zelfs aan bij uw opmerking dat wij even moeten nadenken over de sanctionering van procedurefouten. Ik heb dat eerder reeds gesteld in onverdachte tijden. Er klopt iets niet wanneer wij mensen waarvan wij, zoals in deze situatie, zeker zijn dat ze verkeerd handelen, een cadeau geven wegens procedurefouten. Daar zit iets archaïsch in, waar wij zeker aan moeten werken. In ieder geval denk ik dat wij vanuit de politieke wereld niet anders kunnen

07.02 Michel Doomst (CD&V): Les événements de dimanche résultent du mode de fonctionnement obsolète de la justice et des prisons. Le meurtre de la policière constitue un sujet sensible dans le monde de la police et de la justice. La société demande qu'on y apporte une réponse appropriée et correcte. Le système est imparfait s'il permet qu'une stupide erreur administrative de ce type se produise. Le ministre a pris une décision courageuse et juste en usant de son droit d'intervention en vertu de l'article 234 du Code d'instruction criminelle. Les erreurs commises doivent aujourd'hui être tirées au clair et nous devons chercher ensemble une solution pour éviter de telles situations à l'avenir.

Est-il exact qu'il subsiste une présomption de fraude? Comment veillerons-nous à ce qu'un grand criminel ne soit pas libéré, mais qu'il soit rapidement soumis à la procédure juridique prévue? Comment pourrions-nous prévenir de telles situations à l'avenir? N'est-il pas temps de créer rapidement une task force sur la modernisation des prisons?

07.03 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Je me joins aux excuses du ministre et je pense comme lui qu'il faudra réfléchir aux conséquences des fautes de procédure. Un système permettant de libérer pour vice de procédure les personnes dont on sait pertinemment qu'elles ont commis des crimes ou des délits est archaïque.

dan ons verontschuldigen voor ons systeem, in deze concrete situatie.

Wat gebeurd is afgelopen weekend, deed mij toch een beetje denken aan de vlucht van Dutroux in het bos in april 1997. De ministers konden daar niet aan doen, maar hebben dan een andere reactie gehad. Dat was volgens mij dezelfde pijnlijke situatie. Ik geef toe dat ik even dacht aan alle scherpe bewoordingen van de CD&V-oppositie tegen de vorige minister van Justitie, die ook geconfronteerd werd met problemen bij Justitie, die wellicht al jaren lang aan de gang zijn.

Vandaar dat ik vandaag in het bijzonder nog een keer mijn pleidooi wil houden voor een actieve minister van Justitie. Eentje zoals in het weekend, zou ik graag alle werkdagen zien. Ik betreur dat ik nog een keer moest vaststellen dat u zich gisteren als vicepremier moest terugtrekken wegens de problemen in de Fortiszaak. Zou niet beter overwogen worden om, niet zoals in het CD&V-programma een speciale commissaris voor Justitie aan te stellen, maar om niet langer meer het mandaat van vicepremier en minister van Justitie en minister van Institutionele Zaken op een ogenblik dat er vele onderhandelingen moeten gevoerd worden, te combineren? Uit de feiten blijkt dat Justitie geen eretitel mag zijn voor een minister, maar dat dat eigenlijk een fulltime job is.

Het is blijkbaar nodig om de mensen op het terrein aan te wakkeren om handelingen te stellen. In het bijzonder is het blijkbaar nodig om de procureurs erop te wijzen dat de dossiers klaarliggen, waarin ze veel beter hadden moeten optreden.

In dit Parlement moeten we uiteraard de vraag stellen – los van alle emoties en sympathie – of wij de spelregels correct hebben nageleefd. Onze Grondwet bepaalt dat de minister van Justitie verantwoordelijk is voor het strafbeleid. U kent mijn pleidooi om daarin actiever op te treden. Dezelfde Grondwet bepaalt ook dat wij onze handen moeten afhouden van individuele dossiers en de procureurs moeten laten werken, als ze eenmaal zijn aangewakkerd uiteraard. Wat eergisteren is gebeurd, zal toch eens de toets van de rechtspraak moeten doorstaan inzake de invulling van het positief injunctierecht van de minister van Justitie. U hebt in een bepaalde situatie bepaalde stappen gezet. We kunnen daarmee akkoord gaan, maar ik denk dat er nood is aan een duidelijke omschrijving die verantwoordt waarom – om uw termen te citeren – de scheidingslijn werd bewandeld. Ik houd ervan op de rand van het ravijn te lopen, maar als minister van Justitie wordt dat toch echt een beetje gevaarlijk.

Nogmaals, ik denk dat u goed hebt opgetreden. Ik zou graag hebben dat u zich fulltime als minister van Justitie zou kunnen inzetten en dat u uw posten van vice-eerste minister en minister van institutionele onderhandelingen even aan een ander doorgeeft. Justitie vergt een minister van Justitie die zich niet in het weekend moet verontschuldigen, maar die alle dagen kan werken aan een betere justitie.

Voor de rest is het onze plicht om even een dissectie te maken van het gebeuren. Daarom wil ik in eerste instantie uiteraard vragen om de werkwijze te beschrijven. Waar zitten de verantwoordelijkheden? Eens er beroep wordt aangetekend in de gevangenis, meen ik te weten dat drie ambtenaren dat beroep moeten viseren. Het is dus

Ces événements m'ont rappelé l'évasion de Dutroux en 1997 et la vive opposition menée par le CD&V contre l'ancien ministre de la Justice. C'est pourquoi je demande une nouvelle fois que le ministre de la Justice agisse, qu'il se comporte pendant la semaine comme il l'a fait le week-end dernier. Il faut oser se demander s'il est possible de combiner cette fonction avec celle de vice-premier ministre et de ministre des Réformes institutionnelles. Les faits ont en effet démontré, une fois de plus, que la fonction de ministre de la Justice est plus qu'un emploi à temps plein.

Le Parlement doit évidemment vérifier que les règles du jeu légales ont bien été respectées dans ce dossier. S'agissant du ministre de la Justice, notre Constitution prévoit que s'il est responsable de la politique pénale, il doit laisser les procureurs faire leur travail et ne peut s'immiscer dans des dossiers individuels. C'est au tribunal qu'il appartient de dire si, avant-hier, le ministre a simplement fait usage de son droit d'injonction positive mais il est aujourd'hui nécessaire de définir avec précision ce qu'un ministre de la Justice peut faire dans de tels cas. Le ministre peut-il nous expliquer quelle méthode il a employée exactement?

Lorsqu'appel est interjeté en prison, pas moins de trois fonctionnaires doivent viser cet appel. Or une erreur a été commise. Qui en porte la responsabilité? Le procureur de Bruxelles a suggéré qu'il pourrait y avoir eu fraude à la prison de Forest. Est-ce là un subterfuge qu'il utilise afin de pouvoir maintenir plus longtemps en détention le suspect? Quoi qu'il en soit, ce sont des propos graves et il importe de faire le plus vite possible toute la clarté sur ces allégations. Sur quoi le procureur se base-t-il pour tenir de tels

verschrikkelijk om vast te stellen dat drie ambtenaren het moeten viseren en dat er toch iets misloopt. Daarom rijst de fundamentele vraag naar de verantwoordelijkheden.

Ik weet niet of de procureur van Brussel een goede stap heeft gezet met het naar voren schuiven van de fraudehypothese. Door dat naar voren te schuiven, kan men iemand uiteraard verder vasthouden om verder onderzoek te plegen. Dat lijkt mij een handige techniek om iemand iets langer vast te houden, maar het impliceert wel dat men daarin zeer snel duidelijkheid moet scheppen.

Wat is het verhaal van de procureur van Brussel? Volgens hem bestaat er in de gevangenis van Vorst een circuit dat tot fraude zou kunnen leiden. Ik vind dat geen lichte uitspraak. Met het oog op het maatschappelijk belang moet men daarin dringend klaarheid brengen. Wij moeten toch het gevoel hebben dat in de gevangenis van Vorst de zaken normaal verlopen. Er kunnen misschien – spijtig genoeg – menselijke fouten gebeuren, maar het lijkt mij een verschrikkelijke gedachte om te vertrekken vanuit de hypothese dat er een fraudecircuit zou bestaan. Dat noopt ons ertoe daaromtrent zeer snel duidelijkheid te krijgen van een fulltime minister van Justitie.

Vandaar mijn vraag waarop de procureur van Brussel zich baseert om deze hypothese reeds publiek te durven uiten. Daarnaast lijkt het mij interessant de bevestiging te krijgen van het aantal keer dat dergelijke fouten nog zijn gebeurd. Alle raadsleden in strafzaken weten dat dergelijke fouten nog gebeuren, dus zo uitzonderlijk blijkt dit spijtig genoeg niet te zijn. Ik denk dat u ook daar een inventaris van moet kunnen geven.

Mijn grote vraag blijft hoe dit in werking is gesteld. Wie heeft naar wie gebeld? Hoe kwam de procureur op de gedachte om een ander dossier boven te halen om iemand aan te houden? Dit lijken mij fundamentele vragen die moeten worden gesteld alvorens we iemand durven veroordelen. Ik zou heel graag een fulltime minister van Justitie hebben, niet enkel in het weekend, maar ook tijdens de werkdagen.

Ik wens aldus een fulltime minister van Justitie - wat ik ook wil steunen -, niet alleen om zich te verontschuldigen, maar ook om er effectief werk van te maken.

07.04 Jean-Luc Crucke (MR): Monsieur le ministre, nous nous trouvons devant un dossier très complexe et aux principes très contradictoires.

Que nous le voulions ou non, M. lasir est toujours un meurtrier présumé. Ensuite, l'opinion ne vous aurait certainement pas pardonné sa remise en liberté. C'est toute la difficulté d'un tel dossier: il n'est pour l'instant que présumé. Il est vrai que son passé ne plaide pas en sa faveur et que le personnage en tant que tel n'offre vraiment pas de garantie. Le public exprime un sentiment envers une affaire qui n'est pas la plus banale de ce pays. Voilà une policière abattue, une jeune femme qui commençait sa carrière, qui croyait en l'État, en la justice, en l'autorité et qui ne pourra plus jamais dire ce qu'elle en pense! Il faut espérer que justice soit rendue un jour aux parents.

L'obligation de l'État est claire: il doit œuvrer pour la sécurité publique,

propos?

Le ministre peut-il nous dire combien de fois de telles erreurs de procédure se sont déjà produites? Et comment le procureur a-t-il eu l'idée de maintenir le suspect en détention sur la base d'un autre dossier? J'attends avec intérêt la réponse d'un ministre de la Justice qui peut se consacrer à temps plein à sa mission

07.04 Jean-Luc Crucke (MR): Het gaat om een complex dossier met tegenstrijdige principes. De heer lasir is nog altijd een vermoedelijke moordenaar en de publieke opinie zou u zijn invrijheidstelling niet vergeven hebben. De Staat moet openbare veiligheid nastreven, maar ook bepaalde regels naleven.

Ik ga niet de rol van procureur van de minister spelen. Ik weet dat dit dossier u na aan het hart ligt, maar we moeten weten wat er werkelijk gebeurd is. De pers geeft

de sorte que les personnages les plus dangereux ne puissent pas se promener en liberté. Mais il a aussi pour devoir de respecter un certain nombre de règles aussi difficiles et incompréhensibles soient-elles.

Je ne vais surtout pas m'ériger en procureur du ministre. Je suis persuadé que vous vivez mal ce dossier. Car, comme diraient nos amis chinois, vous vous trouvez entre le yin et le yang, hormis qu'il ne s'agit pas de poésie ici, mais de justice et de sécurité.

La première chose que nous devons obtenir aujourd'hui, c'est de savoir ce qu'il s'est réellement passé demi-heure par demi-heure. J'imagine bien que, dans une telle situation, des coups de téléphone s'échangent! Certes, il est plus facile de refaire l'histoire après coup que de la vivre au moment. C'est Dostoïevski qui disait qu'on commettait un acte et qu'on essayait ensuite de le justifier. Je n'ai nul besoin de vous rappeler qu'un éminent politicien belge disait: "Z'azis d'abord et ze réfléchis ensuite" (sic).

Pouvons-nous dire que la décision qui a été prise fut mauvaise? Tant que je ne sais pas ce qu'il s'est réellement passé, je ne puis me prononcer.

La presse nous relate des versions différentes. C'est pourquoi je voudrais savoir si, oui ou non, injonction a été donnée au directeur de la prison de ne pas libérer M. lasir alors qu'il était libérable. Si oui, qui a donné cet ordre et à partir de quelle information? Le ministre a-t-il été correctement informé et par qui?

Avez-vous demandé au parquet de trouver une parade, une solution, auquel cas je vous appuierais totalement? On parle dans ce cas d'une injonction positive. Si le ministre n'avait pas donné une telle injonction, on le lui reprocherait en arguant qu'il n'a pas rempli son rôle. Il y a l'injonction au directeur de la prison et l'injonction au parquet.

Monsieur le ministre, comment est-il possible, au XXI^{ème} siècle, par rapport à ce type de dossier qu'une telle affaire ait pu se produire? Les questions se multiplient.

Dans un premier temps, on nous parle d'une présumée fraude organisée, ce qui sous-entend une complicité interne au sein de la prison. Chacun sait que la prison de Forest est surpeuplée. On peut donc présumer que le travail n'est pas simple tout en sachant que ce dossier est des plus délicats.

Ensuite, on parle d'une énorme bourde, de négligence ou d'erreur. Dans quel scénario sommes-nous? S'agit-il d'une présumée fraude organisée? Dès lors, cette circonstance pourrait être considérée comme atténuante. S'agit-il de la négligence d'un agent, qui n'a pas effectué son travail pour telle raison qu'une enquête devra préciser?

Monsieur le ministre, avez-vous le sentiment d'avoir transgressé le principe de la séparation des pouvoirs? On peut encore en avoir le sentiment, et ne pas l'avoir fait et vice versa.

Je le répète, établir une comparaison avec d'autres dossiers que ce pays a connus est, à mon sens, exagéré. Par contre, on peut dire

uiteenlopende versies. Kreeg de directeur van de strafinrichting het bevel om de heer lasir niet vrij te laten, terwijl hij voor vrijheid in aanmerking kwam? Zo ja, door wie en op grond van welke informatie? Werd de minister correct ingelicht en door wie?

Hebt u het parket gevraagd een tegenzet, een oplossing uit te steunen. Indien de minister zijn positief injunctierecht niet zou hebben aangewend, zou men hem dat aangewreven hebben.

Er was eerst sprake van vermoedelijke georganiseerde fraude, wat de medewerking van een medeplichtige of medeplichtigen in de gevangenis veronderstelt. De gevangenis van Vorst is overbevolkt. We mogen dus veronderstellen dat het er niet makkelijk werken is; we weten daarenboven dat dit dossier heel gevoelig ligt. Er is voorts ook sprake van nalatigheid of fouten. Welke van beide verklaringen is de juiste? Het onderzoek zal dat moeten uitwijzen. Hebt u het gevoel dat u het beginsel van de scheiding der machten hebt geschonden? Men kan die indruk hebben zonder dat men dat principe daarom ook effectief met voeten getreden heeft, en omgekeerd.

Een parallel trekken tussen dit dossier en andere dossiers uit het verleden is overdreven. Dit is echter wel een dossier waarin een aantal principes kennelijk met voeten getreden werden, maar waarin ook dringend opgetreden diende te worden omwille van de veiligheid van de burger en van de personen die terecht om gerechtigheid vragen.

qu'on a affaire à un dossier dans lequel des principes me semblent avoir été violés, mais dans lequel aussi il y avait urgence par rapport à la sécurité du citoyen et des gens qui légitimement demandent justice. L'explication doit pouvoir être fournie aujourd'hui et la réflexion doit être menée sur la base d'explications, mais pas avant.

07.05 Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, zoals zovele anderen en zoals de bevolking zijn wij vanzelfsprekend ook geschokt door de vaststelling dat een zware crimineel en vermeende moordenaar bijna was vrijgelaten wegens een procedurefout. Was het een menselijke fout of kwaad opzet? Dat is momenteel niet duidelijk. Misschien weten wij daar straks iets meer over.

Wij kunnen alleen maar tevreden zijn dat onze minister zo snel en krachtadig heeft ingegrepen. Ik onderschrijf wat de heer Crucke zonet heeft gezegd. Niemand, werkelijk niemand zou begrepen of aanvaard hebben dat die vermeende moordenaar ineens, wegens zo'n fout, op vrije voeten werd gesteld. Het is toch belangrijk dat er krachtadig werd ingegrepen in overleg met alle betrokken diensten om die misdadiger in de cel te houden en daar een wettelijke grondslag voor te zoeken.

Er rijzen uiteraard verschillende vragen..

Ten eerste, wat is er precies gebeurd? Wat is de juiste toedracht van de feiten? Hoe is een en ander verlopen? Hoe is dat naar voren gekomen? Hoe werd er ingegrepen en na overleg met welke instanties? Hoe is die fout aan het licht gekomen?

Dat zijn vragen, mijnheer de minister, waarop wij graag, zoals zoveel anderen, een antwoord zouden krijgen.

Daarnaast hebben wij vanzelfsprekend ook een heel grote bekommernis. Zulke zaken mogen wij in de toekomst niet meer laten gebeuren. Wij zouden voldoende veiligheidsmechanismen moeten kunnen inbouwen in ons rechtssysteem. Het is onze verantwoordelijkheid om zulke zaken niet te laten gebeuren.

Welke procedure bestaat er momenteel precies inzake het aantekenen van beroep in de gevangenis? Hoe verloopt die precies? Hoe wordt dat doorgegeven? Welke garanties zijn er?

Is het niet hoog tijd om werk te maken van een verbeterde procedure die de nodige garanties biedt zodat een gewone menselijke fout – laat het dat dan nog zijn – of, veel erger nog, fraude, wat veel moeilijker te voorkomen is, niet zulke gevolgen kan hebben?

Ook heb ik twijfels bij de vraag waarom een dergelijke fout, als het een gewone fout is, niet kan worden rechtgezet. Ik begrijp natuurlijk dat wij vanuit juridisch oogpunt allemaal de basisidee hebben meegekregen dat iemand onschuldig is zolang hij niet veroordeeld is. Bovendien bestaat het recht van verdediging. Met de inhechtenisneming van iemand moet heel voorzichtig worden omgesprongen zolang de betrokkene niet veroordeeld is. Toch is het voor iedereen onbegrijpelijk dat een gewone fout – als het om een gewone fout gaat – niet op de een of andere manier rechtgezet kan worden, maar dergelijke immense gevolgen zou kunnen hebben,

07.05 Katrien Schryvers (CD&V): Il est tout de même choquant de constater que quelqu'un qui est accusé de meurtre a failli être libéré à la suite d'une erreur de procédure. Nous nous félicitons dès lors de l'intervention résolue du ministre.

Comment le ministre est-il intervenu? S'est-il concerté préalablement avec d'autres instances. Comment a-t-on découvert l'erreur de procédure? Quelle est la procédure en ce qui concerne le recours en prison? Faut-il améliorer la procédure et y inscrire davantage de garanties? Pourquoi une simple erreur ne peut-elle être rectifiée sans que de grands criminels recouvrent la liberté? Comment ce problème spécifique est-il résolu dans les pays voisins?

namelijk dat een misdadiger, een moordenaar, gewoon op vrije voeten moet worden gesteld zonder te weten wat er zal gebeuren en waarbij men a fortiori niet weet of men hem ooit nog zal kunnen berechten, want ik denk dat we dat laatste aanvoelen ook wel allemaal hebben.

Dit geldt a fortiori wanneer er fraude in het spel zou zijn. Het kan toch niet dat er geen procedures tot rechtzetting bestaan of georganiseerd kunnen worden wanneer iemand mogelijk zelf mee fraude heeft georganiseerd en daar dan nog voordeel uit zou kunnen halen ook.

Mijnheer de minister, bestaan er in andere landen in de omgeving eventueel procedures die een dergelijke rechtzetting mogelijk maken. Hoe kunnen wij als Parlement en u als minister daar werk van maken zodat we toch binnen de elementaire basisbegrippen van ons rechtsstelsel kunnen komen tot een oplossing?

07.06 Carina Van Cauter (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik deel de ontzetting met een aantal collega's, niet alleen naar aanleiding van de feiten die dit weekend aan het licht kwamen, maar vooral ook naar aanleiding van de eerdere moord op Kitty Van Nieuwenhuysen. Dat heeft ons allemaal aangegrepen, getuige daarvan het feit dat verschillende collega's hier vandaag zijn tussengekomen.

Dit is geen dossier waarin oppositie en meerderheid tegen elkaar moeten pleiten. Ik heb collega's uit de oppositie horen pleiten voor respect voor de rechtsregels. Ook dat is iets wat wij vandaag voor ogen moeten houden. Het is te vroeg om in dit dossier te oordelen. Wij kennen het dossier niet, dat moeten wij toegeven. Wij hebben alleen een aantal elementen vernomen via de media. Wij moeten de betrokken onderzoekers hun werk laten doen, zowel met betrekking tot de procedure ten gronde als met betrekking tot de feiten die vandaag aan het licht zijn gekomen.

Ik heb dan ook voornamelijk vragen maar ik had toch ook graag een bedenking meegegeven. Met het formuleren van rechtsregels en het goedkeuren ervan in het Parlement gaan wij de misdaad zeker niet uit de wereld helpen. We kunnen trachten dergelijke feiten te voorkomen en vooral te remediëren wanneer zij zich aandienen. De regels alleen zullen ons hierbij niet helpen. Wij moeten van de medewerkers van justitie vooral een mentale beschikbaarheid voor hun job, beroepsfierheid en engagement verwachten. Ik kan zeggen dat in ieder geval de minister van Justitie hiervan heeft getuigd het voorbije weekend.

Collega Landuyt, dat de feiten zich in het weekend hebben voorgedaan kan de minister bezwaarlijk worden verweten. Ik kan alleen vaststellen dat de minister in ieder geval ook in het weekend beschikbaar was om gepast op te treden, wat hij blijkbaar ook heeft gedaan.

Collega's, ik heb een aantal concrete vragen. Is er inderdaad beroep aangetekend door de betrokkene? Is dit op een rechtsgeldige wijze gebeurd? Als dit effectief zo is, hoe komt het dan dat de zaak niet tijdig voor de KI is vastgesteld? Is er hier sprake van fraude of gaat het enkel over een menselijke fout? Ik neem aan dat daarover een onderzoek is ingesteld, mijnheer de minister? Misschien kunt u ons

07.06 Carina Van Cauter (Open Vld): Comme mes collègues, je suis consternée par les faits révélés pendant le week-end. Il importe surtout, à présent, que les enquêteurs puissent poursuivre leur travail tant au niveau de la procédure au fond qu'en ce qui concerne les faits. Pareilles situations doivent pouvoir être évitées. Je note par ailleurs que le ministre de la Justice a manifesté ce week-end un très grand engagement et une très grande disponibilité.

L'intéressé a-t-il interjeté appel valablement? Pourquoi cet appel n'a-t-il pas été fixé à temps en chambre des mises en accusation? S'agit-il de fraude ou d'une erreur humaine? L'intéressé bénéficiait-il d'une mise en liberté conditionnelle? Était-il adéquat de révoquer cette décision de libération conditionnelle?

daarover iets meer concreet meedelen?

Ten slotte, ik herinner u een vraag in de plenaire vergadering met betrekking tot antecedenten betreffende de betrokkene, omtrent de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen. U deelde toen mee dat twee van de drie betrokkenen - ik weet niet wie - het voorwerp uitmaakten van eerder gepleegde feiten waarvoor zij veroordeeld werden, dat zij nog in strafuitvoering waren en voorwaardelijk waren vrijgesteld. Geldt dit ook voor de betrokkene? Was hij voorwaardelijk in vrijheid? Zo ja, heeft men gepast gereageerd door die voorwaardelijke invrijheidstelling te herroepen?

07.07 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, wat er dit weekend is gebeurd, is bijzonder erg en pijnlijk voor iedereen die erbij is betrokken: de familie, de nabestaanden en ook de politiediensten. Ik denk dat vooral Justitie weer een heel slechte beurt heeft gemaakt door het geklungel en de fouten die zijn gemaakt bij het aantekenen van dat hoger beroep.

U heeft als minister noodmaatregelen getroffen. De vraag is of die maatregelen de toets van de wettelijkheid kunnen doorstaan. Dit is een heel delicate discussie maar ik denk dat wij ook deze discussie in alle sereniteit moeten kunnen voeren.

Er zijn een aantal heel belangrijke elementen in het dossier waarover onduidelijkheid is. Volgens berichten in de pers zou de verdachte normaal gezien vrijdag om 24.00 uur of zaterdag om 00.01 uur in vrijheid moeten zijn gesteld. Blijkbaar bestaat er discussie over het tijdstip waarop de termijn is beginnen lopen. Het kan nooit meer dan een verschil van 24 uur maken.

U hebt ook melding gemaakt van het feit dat er mogelijk fraude in het spel zou zijn. Ik denk dat het heel belangrijk is dat wij dit kunnen uitklaren. U hebt verklaard dat u en uw kabinet zaterdagavond op de hoogte werden gebracht van het probleem. U hebt gevraagd om een vrijlating te verhinderen. U bevestigt vandaag in diverse kranteninterviews, ik citeer: "Misschien heb ik de grens overschreden." Alleen al het feit dat u dit zegt, toont aan dat u twijfelt en zich afvraagt of u die grens hebt overschreden.

Als dat zo is, mijnheer de minister, denk ik dat u het lef en de eerlijkheid moet hebben om dat publiek te maken. Dan moet u durven zeggen dat u te ver bent gegaan, dat u de wet niet hebt gevolgd, maar dat u dat gedaan hebt om hogere belangen te dienen, om het dossier vooruit te helpen, om te vermijden dat iemand zou kunnen vrijkomen die wordt verdacht van heel ernstige feiten. Ik denk dat ook die duidelijkheid mag worden gegeven. U hebt zich in elk geval heel ver gewaagd op de rand van het wettelijke en misschien daarbuiten. Ik hoop daarover meer te vernemen, als u kunt antwoorden op mijn heel concrete vragen ter zake.

Mijn eerste vraag werd ook al door anderen gesteld. Hoe komt het dat er iets fout is gelopen? Hoe komt het dat het hoger beroep dat is aangetekend niet naar het gerecht werd doorgestuurd? Ik hoop dat er een zeer grondig onderzoek wordt gevoerd, dat de resultaten daarvan heel snel duidelijk zijn en dat u ook heel kordaat zult optreden. Andere sprekers hebben gevraagd of er geen andere fundamentele zaken kunnen worden gedaan, of de regels niet moeten worden veranderd,

07.07 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Les événements du week-end dernier sont particulièrement pénibles pour toutes les personnes concernées. Les erreurs commises dans le cadre de l'appel ont en tout cas terni l'image de la justice.

La question se pose à présent de savoir si les mesures d'urgence prises par le ministre sont légales. Nous devons essayer de mener ce débat délicat en toute sérénité. Il convient de lever plusieurs incertitudes. À partir de quel moment le délai commençait-il à courir? Le cabinet n'en a-t-il effectivement été informé que samedi soir? Est-il question de fraude ou non?

Le ministre s'est demandé dans diverses interviews s'il n'a pas dépassé une frontière. Si tel est le cas, il doit avoir le courage de le déclarer publiquement et d'expliquer qu'il n'a agi ainsi que pour éviter qu'une personne soupçonnée d'avoir commis des faits très graves soit libérée.

Comment se fait-il que l'appel n'ait pas été transmis à la Justice? Les règles du jeu ne doivent-elles pas être adaptées? Peut-on parler de fraude? Quand le suspect aurait-il dû être libéré? Le cabinet est-il en effet intervenu pour empêcher cette libération? Sur la base de quelles dispositions légales a-t-on donné l'ordre de ne pas libérer le suspect? Quand le nouveau mandat d'arrêt du procureur du Roi de Charleroi a-t-il été décerné et notifié au suspect? De quels

of dit nog wel van deze tijd is. Ik denk dat dit inderdaad pertinente vragen zijn.

Ten tweede, is het correct dat er fraude in het spel is?

Ten derde, dit is essentieel, het gaat erover wanneer de verdachte in principe in vrijheid moest worden gesteld. Is het correct dat dit normaal had moeten gebeuren op vrijdag 24.00 uur of op zaterdag 00.01 uur? Of was het zaterdagmiddag toen de procureur zei dat hij hem eigenlijk moest laten gaan? Uiteindelijk is het pas zondag gebeurd. Ik denk dat het heel belangrijk is dat de informatie over de timing correct is.

Ten vierde, is het correct dat uzelf of uw kabinet heeft ingegrepen om de vrijlating van de verdachte tegen te houden? Op grond van welke wettelijke bepalingen is dit gebeurd? Ik heb het dan niet over de problematiek van het positief injunctierecht, waarbij u kunt vragen of bepaalde opsporingsdaden of bepaalde handelingen kunnen worden verricht. Ik heb het dan ook over de opdracht die is gegeven om de verdachte niet vrij te laten, want dat is zeer vergaand.

Ten vijfde, op welk ogenblik werd het nieuw arrestatiebevel van de procureur des Konings van Charleroi uitgevaardigd en betekend aan de verdachte? Over welke feiten gaat het? Waren deze feiten en de betrokkenheid van de verdachte niet reeds eerder bekend voor zijn aanhouding in het dossier? Waarom werd hij niet eerder aangehouden voor deze feiten, en pas zondag als oplossing voor wat voordien fout was gelopen?

07.08 Els De Rammelaere (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het werd reeds gezegd dat wat dit weekend is gebeurd heel erg is. Het valt niet goed te praten.

Ik vind wel dat u ter zake als minister van Justitie uw verantwoordelijkheid hebt opgenomen en hebt geroeid met de riemen die u had op dat moment. Ik vind dat u daarin heel correct bent geweest en ook heel correct uw verontschuldiging hebt aangeboden aan de familie en de pers.

Ik heb uiteraard ook heel concrete vragen. Ten eerste, hoe is het in godsnaam zo ver kunnen komen? Wat is de exacte timing van de gebeurtenissen geweest? Wat is er precies gebeurd, wanneer en door wie en hoe werd u op de hoogte gebracht van die gebeurtenissen? Welke acties hebt u vervolgens ondernomen?

Ten tweede, gisteren werd op televisie gezegd dat het hier niet om een alleenstaand geval ging. Er zou in de gevangenis worden gebruikgemaakt van de archaïsche procedure om hoger beroep aan te tekenen om procedurefouten te veroorzaken. Op die manier zouden gedetineerden vrijgelaten zijn. Het zou gaan om dossiers met minder persaandacht. Is dit correct, mijnheer de minister? Kunt u dit bevestigen? Is er inderdaad een strafonderzoek naar die mogelijke fraude opgestart?

Tot slot, de betrokkene zou op uw verzoek en dat van de procureur des Konings enkele uren langer zijn aangehouden dan eigenlijk mocht volgens wat op papier stond. De reden was blijkbaar dat het niet echt duidelijk was of er nu al dan niet hoger beroep was aangetekend.

faits s'agit-il? Étaient-ils déjà connus? Pourquoi n'a-t-il pas été arrêté plus tôt pour ces faits?

07.08 Els De Rammelaere (N-VA): Même si ces événements sont injustifiables, soulignons tout de même que le ministre de la Justice a dû se contenter des moyens dont il disposait. Il a assumé sa responsabilité et agi correctement.

Comment en est-on arrivé là? Quelle est la chronologie exacte des événements? Quand et par qui le ministre a-t-il été informé? Qu'a-t-il décidé à ce moment?

Il ne s'agirait pas d'un cas isolé. La procédure d'appel archaïque serait mise à profit, au sein de la prison, pour générer des erreurs de procédure. Est-il exact que des détenus ont déjà été libérés de cette manière? A-t-on lancé une enquête pénale sur cette forme de fraude?

À la demande du ministre, Hassan lasir a été détenu quelques heures de plus que la durée réglementaire. Cette circonstance

Brengt dat gevaar met zich mee binnen enkele dagen? Klopt het, zoals gisteren gesuggereerd werd in de pers, dat hij mogelijks toch nog vervroegd vrijgelaten zou moeten worden?

07.09 Clotilde Nyssens (cdH): Monsieur le ministre, je ne rappellerai pas les faits, beaucoup de choses ayant déjà été dites.

Évidemment, je me joins aux dizaines de questions qui ont été posés car les faits sont graves et importants. Il est donc de notre devoir, en tant que membres de la commission de la Justice, de vous interroger à ce sujet puisque cette matière fait partie de vos compétences.

Je voudrais donc que vous nous donniez des détails quant à cette malheureuse affaire. Des erreurs ont-elles été commises? Y a-t-il eu fraude? Que s'est-il réellement passé? Qu'est-ce qui n'a pas fonctionné? En tant que ministre de la Justice, quelles sont les mesures précises que vous avez prises, suite aux faits qui se sont déroulés? Comment les justifiez-vous? Étant donné notre système, tout ministre de la Justice est confronté, à un moment donné, à ce genre de difficulté. Il est incontestable que des dysfonctionnements existent et que des erreurs sont commises. Peut-être pourriez-vous me dire s'il est également question de fraudes?

Un ministre doit prendre ses responsabilités en prenant en considération chaque cas en particulier et dans le cadre de ses compétences.

Pourriez-vous objectivement me dire ce que vous avez fait? Sur quelles bases politiques et surtout juridiques avez-vous travaillé? Comment justifiez-vous votre comportement? Il est évident que personne n'aurait compris qu'une telle personne puisse sortir de prison. Mais il aurait été préférable que la comparution de ce monsieur, devant la chambre des mises en accusation, ait pu avoir lieu en temps et en heure. Et c'est là que son sort se serait joué. Cela dit, il n'y a pas eu audience. Il me semble grave que quelqu'un interjette appel et que l'audience ne se tienne pas.

Voilà, monsieur le ministre de la Justice, les questions que je voulais vous poser en tant que parlementaire.

07.10 Minister Jo Vandeuren: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik ben u dankbaar voor de gelegenheid die mij geboden wordt om tekst en uitleg te geven. Ik begrijp zeer goed de vragen die gesteld worden. Ik deel met u - en dat is evident - de zorgen over wat er is gebeurd op alle mogelijke terreinen. Ik meen toch ook bij u het verschrikkelijke dilemma te mogen onderkennen dat er iets stond te gebeuren op een bepaald moment, waarvan ik denk dat niemand hier kan begrijpen dat zoiets mogelijk zou zijn. Ik zal u een exact en gedetailleerd overzicht van de feiten geven, zoals ik die ken. Dat zal misschien helpen om een goed inzicht te krijgen in de ware toedracht.

Op 13 december 2008, zaterdag, om 18.12 uur ontving mijn directeur van de beleidscel via politionele weg, meer bepaald via het technisch en administratief secretariaat, SAT genoemd, het bericht dat lasir Hassan, een van de drie in hechtenis genomen verdachten van de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen, mogelijk in vrijheid zou moeten gesteld worden wegens mogelijke procedurefouten. Onmiddellijk nam

implicite-t-elle des risques? Se peut-il qu'Hassan lasir bénéficie d'une libération anticipée?

07.09 Clotilde Nyssens (cdH): De feiten zijn zwaarwichtig en belangrijk. Werden er fouten begaan? Wat is er echt gebeurd? Waar is het precies misgelopen? Is er sprake van fraude? Welke maatregelen heeft u genomen? Hoe rechtvaardigt u die? Niemand zou hebben begrepen dat zo iemand de gevangenis kan verlaten. Maar het zou beter geweest zijn indien betrokkene op het voorgeschreven tijdstip voor de kamer van inbeschuldigingstelling was verschenen. Ik vind het persoonlijk ernstig dat iemand beroep aantekent en dat vervolgens geen zitting van de kamer van inbeschuldigingstelling wordt gehouden.

07.10 Jo Vandeuren, ministre: Il a failli se produire un événement que personne n'aurait pu comprendre. Un relevé détaillé des faits peut peut-être aider à bien comprendre l'enchaînement des événements.

Dans la soirée du samedi 13 décembre 2008, la police a averti le directeur de ma cellule stratégique que Hassan lasir, un des accusés dans le cadre de l'assassinat de Kitty Van Nieuwenhuysen, devait être remis en liberté en raison d'erreurs de procédure. Il a alors

mijn directeur contact met de procureur des Konings te Brussel om zich te laten inlichten met betrekking tot de feitelijke gegevens.

Uit het relaas van de procureur des Konings kon het volgende begrepen worden. Op 26 november 2008 verscheen lasir Hassan voor de raadkamer, alwaar zijn aanhouding werd verlengd voor drie maanden. Op 27 november 2008 werd die beschikking van de raadkamer hem in de gevangenis betekend. Op 27 november 2008 zou lasir Hassan een formulier hebben ingevuld, houdende zijn intentie tot het aantekenen van hoger beroep tegen de voormelde beschikking van de raadkamer in Brussel. De verdachten kunnen zich immers niet zelf onmiddellijk naar de griffie in de gevangenis begeven om aldaar een akte voor hoger beroep te laten opstellen door de griffier. De akte van hoger beroep moet ondertekend zijn binnen de vierentwintig uur na de betekening van de beschikking van de raadkamer, dus uiterlijk op 28 november 2008, waarna een termijn van vijftien dagen begint te lopen waarbinnen de KI moet oordelen, waarover verder meer.

Het formulier houdende intentie tot hoger beroep zou dan genoteerd geweest zijn in een intern werkschrift van de gevangenis. Een penitentiare beambte noteert in dat boekje datum en uur van het opgestelde formulier. Het boekje vermeldt: " 27 november 2008 lasir Hassan - contre la chambre de conseil - 19.41 h." en dan een paraaf van een beambte. Het formulier moet vervolgens tot bij de griffie in de gevangenis gebracht worden, op basis waarvan de griffier de akte van hoger beroep uiterlijk op 28 november 2008 opstelt en ter ondertekening laat voorleggen aan de verdachte, waarna de beroepsakte ter kennis wordt gebracht van de onderzoeksrechter, per fax en per drager, waarna een zitting voor de Kamer van Inbeschuldigingstelling binnen de vijftien dagen na de beroepsakte uitspraak moet doen. Indien geen uitspraak wordt gedaan binnen de vijftien dagen na de beroepsakte, dient alsdan de verdachte in vrijheid te worden gesteld.

De vijftiende dag zou dus normaal gezien 15 dagen na 28 november 2008 geweest zijn, namelijk zaterdagavond 14 december 2008 om 24 uur. Indien lasir Hassan hoger beroep aangetekend zou hebben, zou de laatste nuttige dag om de zitting te houden door de Kamer van Inbeschuldigingstelling vrijdag 12 december geweest zijn. Op die dag werd er echter geen zitting gehouden betreffende lasir Hassan. De advocaat van de verdachte verzocht op 13 december 2008 om de onmiddellijke invrijheidstelling van zijn cliënt, aangezien de Kamer van Inbeschuldigingstelling niet tijdig, binnen de 15 dagen na de beroepsakte, een uitspraak had gedaan.

De verwondering bij de gevangenisdirectie was zeer groot, omdat er helemaal geen akte van hoger beroep was opgesteld en er dus geen beroepsprocedure hangende was. De advocaat van de verdachte wees echter meteen naar het intern werkschrift, waarin hij beweerde dat er genoteerd zou zijn dat zijn cliënt hoger beroep wenste aan te tekenen. De gevangenisdirectie heeft meteen het boekje opgezocht en moest inderdaad vaststellen dat de penitentiare beambte in dat boekje genoteerd had dat er een formulier met het verzoek tot hoger beroep was opgesteld. De mededeling werd afgetekend door de penitentiare beambte – ik heb dat voorgelezen – op 27 november 2008: "lasir Hassan - contre la chambre de conseil -

immédiatement contacté le procureur du Roi de Bruxelles qui lui a fait le récit des événements.

Le 26 novembre 2008, Hassan lasir a comparu en chambre du conseil, où son mandat d'arrêt a été prolongé pour une durée de trois mois. Cette décision lui a été signifiée le lendemain, à la prison. Le même jour, il aurait rempli un formulaire par lequel il manifestait son intention d'introduire un recours contre la décision prononcée par la chambre du conseil. Cette procédure doit en effet être effectuée par le biais d'un formulaire parce que les détenus ne peuvent pas se rendre directement en personne au greffe et que l'acte d'appel doit être signé dans les 24 heures suivant la signification de la décision de la chambre du conseil.

Ce formulaire portant intention d'interjeter appel aurait été consigné par un agent pénitencier dans un document écrit interne. Le carnet porte la mention "27 novembre 2008 lasir Hassan – contre la chambre de conseil – 19.41h", suivie du paraphe de l'agent. Le formulaire doit ensuite être apporté au greffe de l'établissement pénitencier. Sur cette base, le greffier doit rédiger un acte d'appel – dans le cas présent, cela devait être fait au plus tard le 28 novembre 2008 – devant être soumis pour signature au prévenu et porté à la connaissance du juge d'instruction par télécopie et par porteur. La chambre des mises en accusation doit se prononcer dans un délai de quinze jours. Si elle ne le fait pas, l'accusé est libéré.

Quinze jours après le 28 novembre 2008, ç'aurait donc été le samedi 13 décembre 2008 à minuit. Si Hassan lasir avait interjeté appel, le dernier jour utile où la chambre des mises en accusation aurait pu tenir une audience aurait été le vendredi 12 décembre. Mais cette audience

19.41 uur", voorzien van een paraaf van de beambte.

Van het initiële formulier was er echter geen spoor. Van de beroepsakte was er evenmin enig spoor. Om onverklaarbare redenen was de akte blijkbaar nooit opgesteld. Officieel was de beroepsprocedure dus eigenlijk nooit opgestart, doch uit de notitie in het boekje zou wel moeten blijken dat ze opgestart had moeten worden. De genoteerde intentie tot hoger beroep, de dato 27 november 2008, de weergave van de wil om hoger beroep aan te tekenen, zou echter gelijkgesteld kunnen worden met de eigenlijke beroepsakte, die dan uiterlijk op 28 november 2008 opgesteld had moeten zijn.

De procureur des Konings diende dan ook mee te delen dat de betrokkene, op basis van zijn berekeningen, in vrijheid gesteld zou moeten worden. Alvorens de betrokkene in vrijheid zou worden gesteld, deelde de procureur des Konings echter mee dat werd nagegaan, via de gevangenisdirectie en de dienst Vreemdelingenzaken, of de verdachte eventueel nog andere straffen zou moeten ondergaan, die hem dan voorafgaandelijk betekend zouden worden. Tevens zou worden nagegaan of hij in aanmerking zou komen voor andere feiten die een nieuwe aanhouding zouden verrechtvaardigen. De procureur des Konings zou de directeur van de beleidsceel verder op de hoogte houden.

Als minister werd ik volledig ingelicht. Ik verzocht mijn directeur mij op de hoogte te houden en erop toe te zien dat alle wettelijke middelen zouden worden aangewend om de vermeende procedurefout te herstellen, via een ander wettelijk middel. Omstreeks 20 uur deelde de procureur des Konings van Brussel aan mijn directeur mee dat hij een fraude vermoedde. Het vermoeden was gerezen dat hetzij met opzet de intentie tot hoger beroep niet was doorgegeven aan de griffie, hetzij met opzet op de griffie geen beroepsakte werd opgesteld. Ook het aanvankelijke formulier was immers verdwenen. De advocaat van de verdachte maakte enkel melding van het boekje, alsof hij wist dat én het formulier én de beroepsakte verdwenen waren. Kortom, de verdachte was duidelijk op de hoogte en wachtte gewoon de termijn van 15 dagen af om dan de toepassing van de wet te kunnen vragen.

De federale gerechtelijke politie startte haar onderzoek om 23.00 uur en plande tevens verhoren van de betrokken penitentiare beambten en het griffiepersoneel.

Er kon echter nog geen uitsluitsel worden gegeven omtrent het bewijs van de fraude. Enkel het vermoeden bestond.

Voorts kon de procureur des Konings nog geen wettelijk middel aanreiken door andere straffen te doen betekenen of voor andere feiten een nieuw aanhoudingsmandaat te leveren. De procureur des Konings nam de beslissing om de gevangenis mee te delen dat de betrokkene in vrijheid moest worden gesteld. Die beslissing werd op zaterdag 13 december om 19.52 uur per fax meegedeeld aan de gevangenisdirectie. Immers, in de redenering van het parket zou de termijn verstrijken op zaterdag 13 december om 24.00 uur. Het is mij nooit helemaal duidelijk geweest welk moment het parket in aanmerking nam om de termijn te doen lopen. Indien als startdatum de melding van het boekje was genomen, verstreek de termijn

n'a pas eu lieu si bien que le 13 décembre, l'avocat de lasir a demandé la libération immédiate de son client, la chambre des mises en accusation n'ayant pas statué dans un délai de quinze jours après l'acte d'appel.

La direction de la prison a fait savoir qu'aucun acte d'appel n'avait été rédigé et qu'aucune procédure d'appel n'était donc pendante. L'avocat de lasir s'est alors référé à une annotation d'un employé pénitentiaire dans un cahier à usage interne, annotation relative à un formulaire portant la demande d'appel de lasir. Toutefois, il n'a pas été trouvé trace du formulaire original ni de l'acte d'appel. Pour des raisons inexplicables, cet acte n'a apparemment jamais été rédigé en dépit du fait qu'il aurait dû l'être d'après l'annotation de l'employé pénitentiaire. C'est la raison pour laquelle cette annotation pourrait être assimilée à l'acte d'appel proprement dit.

Aussi le procureur du Roi a-t-il fait savoir que l'intéressé devait être remis en liberté après qu'on eut toutefois vérifié si l'intéressé ne devait pas purger d'autres peines et s'il n'était pas suspecté d'autres faits justifiant une arrestation. J'ai été informé de tous ces éléments et j'ai demandé au directeur de la prison d'employer tous les moyens légaux pour corriger ce vice de procédure présumé. Vers 20 heures, le procureur du Roi a fait savoir qu'il soupçonnait une fraude, fraude pouvant avoir deux origines: soit c'est intentionnellement que la volonté d'interjeter appel n'a pas été communiquée au greffe, soit le greffe a intentionnellement omis de rédiger un acte d'appel. L'avocat de lasir n'a en effet mentionné que l'annotation dans un cahier à usage interne comme s'il savait que le formulaire original et l'acte d'appel avaient disparu. La police judiciaire fédérale a entamé son enquête à 23 heures

immers al op vrijdag 12 december om 24.00 uur. Het parket hield een termijn voor van zaterdag 13 december om 24.00 uur.

Ik heb de procureur des Konings van Brussel om een verslag gevraagd omtrent de gebeurtenissen en de termijnberekeningen vanaf 26 november 2008 tot op het ogenblik dat ik in kennis werd gesteld. Tevens verzocht ik hem mij in te lichten over de stand van het fraudeonderzoek.

Ik diende twee juridische vragen te stellen: was er een rechtsgeldig hoger beroep en volstaat een niet-ondertekende handgeschreven vermelding in een schriftje van de gevangenisbewaarder, waarbij enkel het paraafje van de gevangenisbewaarder fungeert als akte van beroep? Hierover bestaan alvast uiteenlopende meningen, opgenomen in uiteenlopende arresten van het Hof van Cassatie.

Ten tweede, indien dat als een beroepsakte kan worden aanvaard, is het beroep dan nog steeds rechtsgeldig indien blijkt dat er frauduleus werd gehandeld? Gezien de mogelijke frauduleuze oorsprong en het onderzoek ter zake rees de belangrijke vraag of de betrokkene rechten zou kunnen putten uit een met opzet veroorzaakte onregelmatigheid.

Immers, de toepassing van het algemeen rechtsbeginsel *fraus omnia corrumpit* veronderstelt het bestaan van bedrog, kwaadwilligheid, opzettelijke misleiding en oneerlijkheid met de bedoeling te schaden of winst te behalen, waarbij de bedrieglijke handeling nooit aan derden kan worden tegengeworpen.

et envisageait d'entendre notamment les employés pénitentiaires concernés et le personnel du greffe.

Il n'était pas encore possible de livrer la preuve de cette fraude. Il n'y avait qu'un soupçon.

Le procureur du Roi n'était pas encore en mesure de fournir un instrument légal en faisant signifier d'autres peines ou en délivrant un nouveau mandat d'arrêt pour d'autres faits. Le procureur a alors décidé de communiquer à la direction de la prison que la personne concernée devait être libérée. Cette communication a été faite par fax le samedi 13 décembre à 19 h 52. Selon le raisonnement du parquet, le délai devait expirer ce jour-là à 24 heures. Je n'ai jamais su avec certitude à partir de quel moment le délai commençait à courir pour le parquet. Si l'on tient compte de l'annotation dans le carnet comme point de départ, le délai aurait déjà expiré le vendredi 12 décembre à 24 heures. Le parquet a fait expirer le délai le samedi 13 décembre à 24 heures.

J'ai demandé au procureur de me fournir un rapport des événements et des calculs des délais à partir du 26 novembre 2008 jusqu'au moment où j'ai été mis au courant. J'ai également demandé à être informé de l'état d'avancement de l'enquête sur la fraude.

Sur le plan juridique, je devais me demander si l'appel était légal et si une annotation non signée dans un carnet du gardien de prison est suffisante, le seul parafe du gardien de prison servant d'acte d'appel. La Cour de cassation a rendu des arrêts divergents en la matière. La question se posait en outre de savoir si l'appel restait légal s'il s'avérait qu'une action frauduleuse avait été commise. Peut-on tirer des droits d'une irrégularité commise intentionnellement? L'application

du principe de droit "fraus omnia corrumpit" suppose l'existence de fraude, de malveillance, de tromperie intentionnelle et de malhonnêteté dans l'intention de nuire ou d'en tirer du profit, l'acte frauduleux n'étant jamais opposable aux tiers.

Ces questions juridiques ont été soumises par mon directeur de cabinet aussi bien au procureur du Roi qu'au procureur général, en les priant de m'informer. En outre, j'ai demandé, en ma qualité de ministre, si la chambre des mises en accusation pouvait encore statuer sur ces différentes questions juridiques, éventuellement même le dimanche 14 décembre ou le lundi 15 décembre.

J'ai ensuite demandé au procureur du Roi, via mon directeur de cabinet, de me tenir strictement au courant de l'évolution de l'enquête ouverte au sujet d'une fraude éventuelle.

On relève donc la question de la légalité de l'appel, l'information judiciaire en cours relative à une fraude éventuelle, la gravité des faits dont lasir Hassan est suspecté et, surtout, l'incompréhension et la souffrance pouvant être ressentie par les victimes, en particulier par les parents de Kitty Van Nieuwenhuizen, la victime Peter Van Stalle et toutes les autres victimes, ainsi que l'abattement du corps de police concerné.

Sur la base de ces considérations, il a été décidé, évidemment en concertation avec le procureur du Roi, d'attendre d'avoir des réponses aux deux questions juridiques essentielles qui se posaient. Mon cabinet en a informé la direction de la prison à environ 22 heures.

Le lendemain matin, mon directeur de cabinet a demandé quel était l'état actuel de l'enquête ouverte du chef de fraude et quels étaient les autres moyens légaux susceptibles de maintenir lasir Hassan en détention. À ce moment, il était apparu que l'enquête du chef de fraude ne contenait pas assez de charges permettant de conclure à l'existence d'une fraude. L'enquête indiquait cependant que la négligence d'un fonctionnaire pouvait être à l'origine du problème en ce qui concerne la validité de l'appel, tant que le parquet général était formel pour dire que cet appel était juridiquement valable.

Als minister deelde ik in het licht van die middelen zondagmorgen 14 december via mijn directeur telefonisch om 11.30 uur en aansluitend ook per mail aan de procureur des Konings het volgende mee: "Ter bevestiging van ons telefonisch gesprek van hedenmorgen omstreeks 11.30 uur, gelet op uw beslissing van zaterdagavond 13 december 2008 omstreeks 19.50 uur omtrent de invrijheidstelling van Hassan lasir en gelet op het lopende strafonderzoek houdende mogelijke fraude, dient u onmiddellijk en onverkort de uitvoering van uw beslissing te beoordelen als naar recht en desgevallend onmiddellijk ten uitvoer te leggen zoals het behoort".

Omstreeks 14 uur dezelfde dag werd ik als minister echter in kennis

Mijn kabinetsdirecteur heeft die juridische vragen aan het parket voorgelegd en heeft gevraagd mij dienaangaande in te lichten. Bovendien heb ik gevraagd of de kamer van inbeschuldigingstelling nog uitspraak kon doen. Ik heb de procureur des Konings vervolgens gevraagd me op de hoogte te houden van het onderzoek met betrekking tot eventuele fraude.

Er zijn dus verschillende zaken: de wettigheid van het beroep, het onderzoek met betrekking tot eventuele fraude, de ernst van de feiten, en vooral, het onbegrip bij en het lijden van de slachtoffers en de ontmoediging bij het betrokken politiekorps. Op grond van die overwegingen, werd er beslist te wachten op de antwoorden op de twee juridische vragen die werden gesteld. Mijn kabinet heeft de gevangenisdirectie daar omstreeks 22 uur van op de hoogte gebracht.

's Anderendaags is gebleken dat er in het onderzoek naar eventuele fraude onvoldoende bewijslast was, maar dat de nalatigheid van een ambtenaar aan de oorsprong van het probleem kon liggen. En volgens het parket-generaal was het beroep juridisch ontvankelijk.

Le dimanche 14 décembre, à 11h30, j'ai fait signaler par mon directeur – par téléphone et ensuite également par courriel – au procureur du Roi que compte tenu de sa décision prise le samedi 13 décembre vers 19h50 concernant la libération de Hassan lasir et compte tenu de l'enquête pénale en cours concernant une fraude éventuelle, il y soit donné telle suite que de droit, avec le cas

gesteld door de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel dat een procedure in extremis voor de Kamer van Inbeschuldigingstelling niet mogelijk bleek, noch op zondag 14 december 2008, noch op maandag 15 december 2008, omdat deze zittingen zouden vallen buiten de termijn van 15 dagen. De invrijheidstelling zou spoedig volgen.

Kort daarop bleek echter dat lasir Hassan mogelijk in aanmerking kwam voor feiten uit een ander dossier, doch dat bleek geenszins zeker.

Vervolgens begaf ik mij persoonlijk naar de ouders van Kitty Van Nieuwenhuysen gezien de mogelijke nakende invrijheidstelling. Ik gaf hun het relaas van de feiten, zoals ik het u hier ook meedeel. Tijdens mijn bezoek, omstreeks 15.45 uur, werd er meegedeeld dat de betrokkene lasir Hassan mogelijk in aanmerking kwam voor ernstige feiten gepleegd in het arrondissement Charleroi, waarvoor reeds eerder door het parket van Charleroi een strafonderzoek was geopend. Dat onderzoek werd reeds eerder overgelegd aan de procureur des Konings te Brussel. De procureur des Konings zou de betrokkene te zijner beschikking stellen voor een termijn van 24 uur met het oog op het afleveren van een aanhoudingsmandaat. Ik nam daarvan kennis.

Ook Peter Van Stalle, de politieman die mede-inzittende was in het politievoertuig en ernstig gekwetst werd, werd door mij telefonisch ingelicht. De tijd werd niet meer gevonden om ook Ismael Sacoor persoonlijk in te lichten, wat ik bijzonder spijtig vind.

Om 17.30 uur gaf ik een persconferentie met een kort relaas van de feitelijke gegevens. Tevens deelde ik mee dat de procureur des Konings de in vrijheid gestelde lasir Hassan op het moment van zijn vrijlating onmiddellijk arresteerde met het oog op de voorleiding voor een onderzoeksrechter te Brussel en dus niet in Charleroi. De betrokkene is dus enkel administratief in vrijheid gesteld in het dossier van de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen, doch is de facto in de gevangenis gebleven met het oog op de voorleiding daags nadien voor de onderzoeksrechter in een totaal ander dossier. Ik heb onmiddellijk de maatregelen bevolen, zowel in de richting van de gevangenisdirectie als aan het College van procureurs-generaal, om procedures uit te werken die zulke incidenten in de toekomst moeten uitsluiten. Dergelijke incidenten blijken, naar ik nu voor het eerst verneem, meerdere keren plaats te vinden, zonder dat blijkbaar een sluitend werkproces werd uitgewerkt.

Ik heb mij ondertussen uiteraard ook grondig laten informeren over het falend optreden van een functionaris, lastens wie trouwens reeds een tuchtonderzoek zou zijn opgestart. Ik beschik nog niet over die gegevens, maar ik zal uiteraard niet nalaten om u daarover te informeren. Dat is de manier waarop de zaak zich in het weekend heeft afgespeeld.

Ik besef natuurlijk zeer goed dat het een zeer ongewone situatie was en ik ben echt van oordeel dat ik niet over de schreef ben gegaan. Ik heb een delicate lijn gevolgd. Daarvan ben ik mij zeer goed bewust en ik denk dat er correct is gehandeld, in eer en geweten, in overleg met de procureur des Konings van Brussel. Ik heb u de feiten weergegeven. U moet zich voorstellen in welke positie de uitvoerende

échéant exécution immédiate. Le procureur général près la cour d'appel de Bruxelles m'a fait savoir vers 14 heures qu'une procédure in extremis devant la chambre des mises en accusation n'était pas possible ni le dimanche 14 décembre ni le lundi 15 décembre dans la mesure où le délai de quinze jours serait dépassé.

La remise en liberté de lasir devait suivre rapidement. Il est alors apparu très peu de temps après que lasir pourrait être inculpé pour des faits commis dans le cadre d'autres dossiers, mais rien n'était certain.

J'ai ensuite rendu visite aux parents de Kitty Van Nieuwenhuysen pour leur expliquer la situation. Alors que je me trouvais sur place, j'ai été averti du fait que lasir pourrait être inculpé pour des faits graves commis dans l'arrondissement de Charleroi, des faits concernant lesquels le parquet de Charleroi avait ouvert une enquête pénale. L'enquête en la matière avait déjà été transmise précédemment au procureur du Roi de Bruxelles. Celui-ci mettrait lasir à sa disposition durant 24 heures en vue de la délivrance d'un mandat d'arrêt. M. Peter Van Stalle, qui était assis aux côtés de Kitty dans le véhicule de police et qui avait été grièvement blessé, a également été informé de la situation par mes soins. Le temps m'a hélas manqué pour avertir également personnellement Ismael Sacoor.

Lors de la conférence de presse que j'ai donnée à 17h30, j'ai alors indiqué que le procureur du Roi avait immédiatement fait arrêter lasir au moment de sa libération afin qu'il soit déféré devant le juge d'instruction à Bruxelles, et donc pas à Charleroi. lasir n'a donc été libéré qu'administrativement dans le dossier Van Nieuwenhuysen mais il est resté en prison afin

macht en de rechterlijke macht zich op dat ogenblik bevonden. Ik deins daar niet voor terug. Ik zal die verantwoordelijkheid nemen. U hebt het recht en de plicht om de uitvoerende macht te controleren. Ik zal mij daaraan helemaal onderwerpen. Hoe dan ook denk ik dat in eer en geweten correct is gehandeld. Toen het heel duidelijk werd dat het openbaar ministerie een positie had ingenomen, dat er geen elementen van fraude konden worden aangebracht en dat de termijn van 24 uur was verstreken, moest er worden gehandeld en heb ik de procureur des Konings daarop zelfs schriftelijk aangesproken en gezegd dat hij binnen de wettelijke bevoegdheden moest handelen.

Er is echter meer. Nu ik vernomen heb dat dat soort van zaken nog wel eens gebeurt, heb ik een groot probleem met de manier waarop bij Justitie met dat soort van zaken wordt omgegaan. Ik kan niet aanvaarden – ik neem aan u ook niet – dat het apparaat er niet in slaagt om dat probleem aan te pakken en op te lossen. Ik heb het al in het weekend gezegd en ik zal het blijven zeggen: er gebeuren bij Justitie veel goede dingen en vele mensen nemen met grote zin voor verantwoordelijkheid beslissingen, ook met twijfels en zorgen. Er wordt door vele mensen goed gewerkt. Als een apparaat als Justitie echter niet in staat is om dat soort van werkprocessen spontaan op punt te stellen en controlemechanismen in te voeren, dan hebben wij allemaal samen een groot probleem.

Het is dus niet met fierheid dat ik naar aanleiding van zo'n incident brieven moet schrijven naar het College van procureurs-generaal of naar de gevangenisdirectie. Het is jammer dat het eens te meer moet gebeuren, nadat men de gevolgen bijna aan den lijve heeft moeten ervaren. Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat er een grondig onderzoek zal moeten worden gevoerd, zowel naar het fenomeen van sluitende controles op mogelijk ingestelde beroepen na beslissingen van de raadkamer, als – veel breder – naar de wijze waarop Justitie op een verantwoordelijke manier omgaat met interne werkafspraken en procedures.

Ik ben het ermee eens dat wij ook daarin verantwoordelijkheden hebben.

Wanneer ik bij de start van de regering een masterplan heb ingediend voor de bouw van nieuwe gevangenissen, de herconditionering van bestaande gevangenissen en het aanstellen van meer penitentiare beampten is dat, omdat ik van bij het begin ook in de commissie heb gezegd dat wij een probleem hebben. Dat is geen excuus en kan inderdaad ook niet ingeroepen worden als excuus. Maar het is wel een realiteit: ons gevangenisstelsel moet dringend deze eeuw worden binnengehaald. Dat vraagt enorme investeringen, die wij ook niet op een maand tijd kunnen doen. Die moeten wel gebeuren.

Ik denk in alle eerlijkheid dat, wanneer u de debatten die wij in de commissie hebben gevoerd, opnieuw zou bekijken, u zou kunnen zien dat ik dat nooit heb verborgen. Steeds heb ik gezegd dat hier een grote prioriteit ligt. Ik hoop vrijdag aan de regering een voorstel van beslissing over de sites voor de bouw van de gevangenissen te kunnen voorleggen. Wij moeten immers absoluut werk maken van die infrastructuur. Wij moeten een grondig debat voeren over de interne arbeidsomstandigheden en de werkprocessen. U mag er zeker van zijn dat dat ook mijn overtuiging was vóór het incident. Ik heb daar ook al heel wat stappen voor gezet.

d'être déféré le lendemain devant le juge d'instruction dans le cadre d'un autre dossier.

J'ai immédiatement pris des mesures, tant vis-à-vis de la direction de l'établissement pénitentiaire que vis-à-vis du Collège des procureurs généraux, afin que soient élaborées des procédures visant à éviter de telles situations à l'avenir. Je viens seulement d'apprendre qu'il ne s'agirait pas d'un incident isolé.

Entre-temps, je me suis déjà informé en détails sur l'intervention inadéquate d'un fonctionnaire, qui ferait déjà l'objet, du reste, d'une enquête disciplinaire. J'informerai la commission sur ce point dès que je disposerai de plus amples renseignements.

La situation était inhabituelle mais j'estime ne pas avoir commis d'erreur. J'ai agi en âme et conscience, après avoir consulté le procureur du Roi à Bruxelles. Le Parlement a le droit de contrôler le pouvoir exécutif et je ne puis que m'incliner mais, en l'occurrence, les pouvoirs exécutif et judiciaire se trouvaient dans une situation délicate. Lorsque la position du ministère public est apparue clairement, de même que l'absence de fraude, et alors que le délai de 24 heures avait expiré, il ne faisait aucun doute qu'il fallait intervenir. C'est à ce moment-là que j'ai demandé – par écrit – au procureur du Roi d'agir dans le cadre de ses compétences légales.

Il est inacceptable que cet incident ne serait pas un cas isolé. Le département de la Justice fonctionne généralement bien, mais l'appareil judiciaire doit être en mesure de rectifier spontanément ce genre de processus de travail et de prévoir les indispensables mécanismes de contrôle. Dans le cas contraire, nous nous trouvons face à un sérieux problème. Je ne me

Ik heb nog een bedenking. Ik zal mij permitteren om ook in de richting van u als commissie en wetgever te kijken. Ik vind dat er ook een aantal pertinente opmerkingen zijn geformuleerd over de procedureregels en de sancties die op het niet-naleven van procedureregels staan. Collega's, ter zake is er ook een opdracht voor de wetgever. In de vorige legislatuur is er een grote inspanning geleverd om de grote Franchimont-wet uit te voeren. Dat is niet tot een goed einde gebracht. Ook de wetgever is in dergelijke zaken verantwoordelijk om na te kijken of wij die procedure moeten hermaken. Dat is een delicate en moeilijke evenwichtsoefening, want men moet zoeken naar een evenwicht tussen de rechten van slachtoffers, de rechten van verdediging, allemaal zeer essentiële rechten, en de mogelijkheid om een succesvol onderzoek te voeren.

Ik ben toch bereid, en ik nodig u daar ook toe uit om samen te kijken wat er op dat vlak moet gebeuren. Dat is geen eenvoudige oefening, maar een die een grondig debat vraagt. Zoals al gezegd, een vorige poging is jammerlijk niet tot een goed einde gebracht.

Vanmiddag - en dit is een hommage aan het werk van de commissie - staat in de plenaire vergadering de wijziging van de procedures bij voorziening in cassatie na beslissing van de strafuitvoeringsrechtbank op de agenda. U wilt de termijn ter zake op 15 dagen brengen en in de tussenkomst van een advocaat voorzien. Die punctuele zaak, die te maken heeft met beslissingen ten opzichte van gedetineerden en geïnterneerden, kan al een antwoord zijn van de wetgever op dat soort procedures.

Tot slot bevestig ik nogmaals dat ik volgens mij ter zake correct heb gehandeld. Ik besef zeer goed dat dit niet evident was - dat heb ik zondag uitdrukkelijk gezegd -, maar ik denk dat ik recht in mijn schoenen sta. Het gaat hier om een symptoom van een justitie waar nog heel veel werk aan is. Ik nodig u dan ook uit - en dit is geen platte taal van meerderheid tegen oppositie - om daar werk van te maken. Ik hoop dat ik, met de beslissingen die ik daarover de voorbije maanden al genomen heb, alleszins getoond heb dat ik echt wel bereid ben om daar het mes in te zetten.

vanterai sûrement pas du fait qu'une fois encore, je dois me tourner vers le Collège des procureurs généraux ou les directions des prisons à la suite d'erreurs matérielles. Il convient d'analyser en profondeur, d'une part, la manière dont s'exerce le contrôle en matière d'appels contre des décisions de la chambre du conseil et, d'autre part, les accords de travail internes et les procédures au département de la Justice.

Lorsque le gouvernement a été installé, j'ai aussitôt déposé un masterplan pour la construction de nouvelles prisons, l'adaptation des prisons existantes et la nomination d'employés pénitentiaires supplémentaires, ce qui requiert des investissements énormes et énormément de temps. Toutefois, j'en ai fait une priorité de mon action politique et j'espère que vendredi, le gouvernement prendra une décision au sujet de la construction de nouvelles prisons car nous devons d'urgence améliorer nos infrastructures pénitentiaires et consacrer un débat de fond aux conditions de travail dans nos prisons.

Des choses importantes ont été dites ici en ce qui concerne les règles de procédure et les peines, ainsi que leur non-respect. Sous la législature précédente, des efforts importants ont été fournis pour organiser la mise en pratique du "grand Franchimont". Ces efforts ont cependant été vains. Le législateur doit parvenir à réaliser un équilibre entre les droits des victimes, les droits de la défense et la faculté de mener à bien les enquêtes. J'invite la commission à consacrer aussi un débat de fond à ces questions.

J'attire votre attention sur le fait que la modification des procédures en cas de pourvoi en cassation après décision du tribunal de l'application des peines

est inscrite à l'ordre du jour de la séance plénière de tout à l'heure. La Chambre propose de porter le délai à quinze jours et de prévoir l'intervention d'un avocat. Il s'agit là de décisions importantes à la fois pour les détenus et les internés.

En conclusion de cette affaire, je confirme que je n'ai rien à me reprocher. J'ai agi comme il le fallait. Cet incident montre clairement qu'il reste beaucoup à faire en matière de justice. J'invite la majorité et l'opposition à s'y atteler. J'espère avoir montré par toutes mes décisions précédentes que j'y suis disposé.

07.11 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord.

In elk geval toont het nog maar eens aan dat het systeem waarmee Justitie vandaag werkt en het daarmee gepaard gaande formalisme, van een haast onvergeeflijke aard zijn. Onze samenleving is veel te veel het slachtoffer van pietluttigheden en formalismen die veel te zwaar zijn voor Justitie.

Blijkbaar is er nooit een geldige beroepsakte geweest en is er ook nooit iets ondertekend door betrokkene. Hij wist dat zelf heel goed, net zoals zijn advocaat. Toch hoopte men dit formalisme, een krabbel in een schriftje, te kunnen aanwenden om te kunnen zeggen dat het een geldig beroep was. Het is onbegrijpelijk.

Uit uw antwoord heb ik begrepen dat dit beroep zeker niet noodzakelijk als geldig kon worden aanvaard. Integendeel, ik vraag mij af of het eigenlijk niet veel verhaal is om niets, en dat hij eigenlijk nooit had mogen vrijgelaten worden. Het is een groot vraagteken.

U verwijst als oplossing naar de grote Franchimont en het feit dat die regels moeten worden gemoderniseerd. Ik weet niet of u toen in de commissie aanwezig was, maar wij hebben die grote Franchimont toen mee tegengehouden. Daardoor zouden de procedures immers nog worden bemoeilijkt en ingewikkelder gemaakt. Dat was precies de commentaar van onder meer huidig procureur Liegeois van het parket van Antwerpen. Hij zei dat als die grote Franchimont erdoor zou komen, alle misdadigers in de toekomst bij de minste formaliteit uit de gevangenis zouden worden ontslagen, zij meer dan ooit beschermd zouden zijn en het formalisme nog veel meer dan vandaag zou toenemen.

Dat was de reden waarom wij Franchimont hebben tegengehouden. U weet ook dat een dergelijk werk niet op een, twee, drie kan worden overgedaan. Het lijkt mij het meest logisch dat u als minister van Justitie ter zake de nodige initiatieven neemt om een veel helderder systeem uit te werken op basis van bijvoorbeeld het Nederlandse systeem dat vele minder formalismen kent.

07.11 Bart Laeremans (Vlaams Belang): La preuve nous est livrée une fois de plus que notre société est trop souvent confrontée à des chicaneries et formalités qui hypothèquent le fonctionnement de la Justice. Il n'y a manifestement jamais eu d'acte d'appel valable ni de signature par l'intéressé. Ce dernier en était parfaitement conscient. Aussi étrange que cela puisse paraître, d'aucuns espéraient qu'un griffonnage dans un bloc-notes suffisait pour que l'appel soit valable. Selon le ministre, cet appel ne doit pas nécessairement être considéré comme valable. N'exagère-t-on pas l'importance de la chose? Le "grand Franchimont" ne fera que renforcer la complexité des procédures et les criminels en useront pour obtenir une libération au moindre vice de forme. C'est pour cette raison que nous nous sommes opposés, à l'époque, à cette évolution. À mon avis, le ministre de la Justice doit à présent prendre des initiatives en vue d'élaborer un système beaucoup plus clair.

Je n'ai guère entendu évoquer les quarante délits de Charleroi étant donné que ces dossiers en sont manifestement encore à un stade peu avancé, comme souvent dans

Ten tweede, ik heb heel weinig gehoord over de feiten van Charleroi, voor de feiten waarvoor betrokkene nu is aangehouden. Het gaat nochtans om veertig diefstallen, overvallen en carjackings. Blijkbaar stond dat dossier nog nergens, zoals we dat in de omgeving van Charleroi gewoon zijn. Men laat daar veel te veel aanmodderen, veel te veel zaken blijven daar onbestraft.

Ik heb u gevraagd hoeveel andere aanhoudingen er in die dossiers zijn. Ik heb daarop geen antwoord gekregen. Ik vrees dat het er niet veel zullen zijn en dat men in dat dossier aan het aanmodderen is. Dat is dan bijzonder erg. Ik hoop in elk geval dat hij vrijdag aangehouden zal blijven op basis van die dossiers.

Ten derde, er werd u ook gevraagd naar zijn situatie op het vlak van voorwaardelijke invrijheidsstelling. Ik heb ondertussen nog een persartikel opgevraagd. Volgens de Gazet van Antwerpen van toen was hij op het moment van de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen wel degelijk voorwaardelijk vrij. Hij zat dat jaar tweemaal in de gevangenis voor diefstal. Hij was voorwaardelijk vrij. Voordien was hij ook op basis van diefstal met geweld veroordeeld tot vijf jaar.

Mijn vraag is of hij voorwaardelijk vrij was. Kon men gebruikmaken van die voorwaardelijke invrijheidsstelling om hem langer vast te houden dan zondag? Was die kunstgreep met het gerecht van Charleroi nodig? Misschien kunt u dat nog even toelichten. Ik heb daarop immers weinig antwoord gekregen.

07.12 Minister **Jo Vandeuren**: U kunt zich toch wel voorstellen dat het openbaar ministerie alles heeft nagekeken om te zien of er nog een mogelijkheid was om zich te beroepen op een of andere straf die nog moest uitgezeten worden, maar dat was niet het geval.

07.13 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Was hij niet in voorwaardelijke invrijheidsstelling?

07.14 Minister **Jo Vandeuren**: Die periode was voorbij.

07.15 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Had hij zijn straf volledig uitgezeten?

07.16 Minister **Jo Vandeuren**: Hij had een straf gehad, met een voorwaardelijke invrijheidsstelling, maar die was voorbij. Men kon daar niet meer op terugvallen.

07.17 **Michel Doomst** (CD&V): Mijnheer de minister, ik denk dat u de juiste maar moeilijke beslissing hebt genomen waarmee wij, samen met alle verantwoordelijken op wetgevend vlak, een beetje in een gevarezone duiken. Ik denk dat wij een beetje gevaarlijk moeten

cette région. De plus, je n'ai toujours pas connaissance du nombre d'arrestations réalisées dans le cadre de ces dossiers. J'espère en tout état de cause que l'arrestation pourra être prolongée sur cette base.

Selon le quotidien "Gazet van Antwerpen", M. lasir, qui avait déjà été condamné pour divers vols, dont certains avec violence, faisait également l'objet d'une libération conditionnelle au moment du meurtre de Kitty Van Nieuwenhuysen. Ces informations sont-elles exactes? La libération conditionnelle ne constituait-elle pas un argument susceptible de permettre la prolongation de sa détention? Le recours à l'artifice du dossier de Charleroi était-il dès lors nécessaire?

07.12 **Jo Vandeuren**, ministre: Il ne faut pas croire que le ministère public n'a pas étudié toutes les possibilités de recourir à une peine devant encore être purgée. Cette option n'était toutefois pas envisageable.

07.13 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): L'intéressé ne bénéficiait-il pas d'une libération conditionnelle?

07.14 **Jo Vandeuren**, ministre: Celle-ci avait pris fin.

07.15 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Avait-il purgé l'intégralité de sa peine?

07.16 **Jo Vandeuren**, ministre: Il a fait l'objet d'une peine et d'une libération conditionnelle, mais celle-ci avait pris fin et ne pouvait donc pas être invoquée.

07.17 **Michel Doomst** (CD&V): Le ministre a pris une décision correcte, mais difficile. D'un point de vue législatif, il faut parfois

zijn om vernieuwend te zijn.

Ik heb hetzelfde gevoel als gisteren, toen wij bij het lek in Sint-Pieters-Leeuw voor de waterellende stonden, discuteerden over de vraag of wij de juiste procedure hadden gevolgd, en eigenlijk moesten vaststellen dat de buizen onder de grond aan het rotten waren. Dat is volgens mij ook de conclusie voor heel het systeem waarvoor u nu al een hele tijd vernieuwende pistes tracht uit te werken. Wij hebben niet alleen nood aan loodgieters, voor heel wat dingen in dit land overigens, maar ook aan nieuwe architecten. Ook op het vlak van Justitie staan wij daar zeer dichtbij.

Ten tweede, men moet in de verschillende instellingen, zeker in Vorst, de praktische, concrete en formele organisatie nagaan. Op korte termijn moet daar toch een en ander mogelijk zijn inzake organisatie en vereenvoudiging van regels. Als wij met schriftjes blijven werken, dan zal dit niet de laatste zwarte bladzijde zijn waarmee wij worden geconfronteerd.

Ten slotte wil ik, misschien een beetje een emotionele, maar toch terechte bekommernis uiten. Het gaat hier om een dader die blijkbaar een superverleden heeft. Hij moet de volgende dagen en maanden dan ook superstreng in het oog worden gehouden. Het zou supererg zijn mocht in deze aangelegenheid rechtvaardigheid en recht mekaar niet kunnen vinden. Wij moeten er ter zake alles aan doen om de procedure in die richting te krijgen dat betrokkene zijn verdiende proces effectief krijgt, anders zou het maatschappelijk onvergeeflijk zijn.

07.18 Jean-Luc Crucke (MR): Madame la présidente, je remercie le ministre pour ses explications. Qu'il ait demandé au directeur de la prison et au procureur de le tenir informé, c'est parfaitement légitime. S'il ne l'avait pas fait, cela lui aurait été reproché.

Vous l'avez dit vous-même, monsieur le ministre, votre décision – partagée par le procureur du Roi – a consisté à attendre, parce que vous ne déteniez pas encore de réponse à une question qui reste contestée, à savoir la validité de l'appel. Le procureur général considère, pour sa part, que l'appel est valide.

Je ne vais donc sûrement pas demander la démission du ministre pour un pareil cas. Cela relève entièrement de sa conscience. Je suis convaincu que beaucoup à votre place auraient agi de même. Il n'empêche qu'on a "surfé" sur la séparation des pouvoirs – c'est le moins que l'on puisse dire. Or nous devons tenir à cette séparation. Il s'agit d'une obligation qui est plus que morale, puisqu'elle est de droit. Et le droit, c'est aussi la morale – n'en déplaise à certains.

D'après moi, il subsiste une question qui n'est pas encore résolue. Je veux parler du rôle du parquet. En effet, nous partons d'une présumée fraude organisée pour aboutir à une erreur. C'est le rôle du parquet de prendre un certain nombre de décisions. Il incombe aussi au pouvoir judiciaire d'arbitrer entre certains éléments; ce n'est pas une prérogative du ministre.

J'ai quelque peu l'impression que le parquet attendait de se positionner derrière le ministre en s'en servant comme d'un paravent. Je n'ai pas de certitude à cet égard, mais nous devons éclaircir cet

prendre des risques pour faire évoluer les choses. Nous avons besoin d'architectes pour tracer de nouvelles pistes de réflexion innovantes en matière de justice. En outre, l'organisation pratique, concrète et formelle doit être contrôlée dans les différents établissements pénitentiaires, et certainement à Forest. Et compte tenu de ses antécédents, l'intéressé doit être surveillé de près au cours des prochains mois. Nous devons nous atteler à une procédure veillant à ce qu'il ait effectivement le procès qu'il mérite. Le contraire serait socialement inexcusable.

07.18 Jean-Luc Crucke (MR): Ik dank de minister voor zijn toelichting. Hij heeft de gevangenisdirecteur en de procureur terecht gevraagd hem op de hoogte te houden. Hij nam in deze een afwachtende houding aan, omdat hij nog niet over een antwoord beschikte inzake de ontvankelijkheid van het beroep, die ter discussie stond. De procureur-generaal van zijn kant meent dat het beroep ontvankelijk is.

Ik zal bijgevolg het ontslag van de minister niet vragen voor een dergelijke zaak, waarin hij zijn geweten heeft gevolgd. Velen zouden in zijn plaats evenzo hebben gehandeld. Dat neemt niet weg dat men zich op de scheidingslijn tussen de machten heeft begeven. De scheiding der machten is echter meer dan een morele verplichting, want ze is de jure. En het recht is ook de moraal.

aspect du problème.

Enfin, monsieur le ministre, vous avez dit avec raison que le système carcéral devait être modernisé. Ce n'est pas pour rien que la commission de la Justice se penche sur cette question. Selon moi, les procédures pénitentiaires devraient également être modernisées. Et il faudra, un jour ou l'autre, que soit redéfinie la détention préventive. Dans le cas de ce monsieur dont le pedigree n'est contesté par personne, il est évident que s'il avait été remis en liberté, vous ne seriez plus resté très longtemps à votre place.

Par contre, j'imagine bien que certaines personnes encombrant le système pénitentiaire alors qu'elles ne doivent pas s'y trouver. Cette situation rend encore plus compliqué le travail pénitentiaire. Ce ne serait pas du luxe que d'aborder ce problème en commission, madame la présidente.

De rol van het parket blijft onduidelijk. We gingen uit van het idee van een vermoedelijke georganiseerde fraude en hebben vervolgens vastgesteld dat het om een fout ging. Het is echter aan het parket en aan de rechterlijke macht om de beslissingen in dit verband te nemen, dat is niet het prerogatief van de minister.

U zei tenslotte dat het gevangeniswezen aan modernisering toe is. Dat geldt ook voor de penitentiaire procedures. Ook de voorlopige hechtenis zal een nieuwe invulling moeten krijgen. Indien dat heerschap in vrijheid was gesteld, zou u uw ministerportefeuille niet lang meer behouden hebben. Tegelijk zitten er in de gevangenissen ook personen die er niet thuishoren. Een en ander maakt het werk in de gevangenissen nog ingewikkelder. Dit probleem in de commissie aanklaarten zou geen overbodige luxe zijn.

07.19 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn gedetailleerd verslag.

Ik deel ten eerste zijn pijnlijke vaststelling dat het bewuste incident geen eenmalig incident is. In minder zichtbare zaken gebeurt de fout ook, wat een verschrikkelijke vaststelling is. Een en ander wordt ook gekoppeld aan de vaststelling dat het justitieapparaat blijkbaar niet in staat is om spontaan te remediëren en te reageren.

Ik zie het verschil tussen de politiek-maatschappelijke en de juridische wereld in de inschatting van wat in het dossier is gebeurd. Daarom is het alle hens aan dek. Ik hoop, mijnheer de minister, dat de regering u vrijdag steunt. Ik zou in uw plaats niettemin even nadenken over de vraag of nu misschien niet het moment is gekomen om fulltime minister van Justitie te worden.

07.20 Carina Van Cauter (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, ik behoud drie vragen.

Ten eerste, is er al dan niet een geldige beroepsakte? Ik stel vast dat er blijkbaar een document is, dat echter niet werd ondertekend, noch door de betrokkene noch door zijn raadsman. Volgens de procedureregels blijkt het bewuste document dus geen geldige akte van beroep te zijn. Hoe is de procureur des Konings dan tot zijn beslissing van invrijheidstelling van de betrokkene gekomen?

07.21 Minister Jo Vandeuren: (...) (zonder micro) De inschatting van het openbaar ministerie is dat er een cassatierechtspraak bestaat die bepaalt dat het volstaat een vermelding, voorzien van een paraaf

07.19 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Il ne s'agit effectivement pas d'un incident unique. Il arrive que la même erreur soit commise dans des affaires moins médiatisées. L'appareil judiciaire n'est manifestement pas en mesure de réagir et de rectifier le tir spontanément. J'espère que le gouvernement soutiendra le ministre vendredi. Il est peut-être temps aussi que le ministre de la Justice exerce sa fonction à plein temps.

07.20 Carina Van Cauter (Open Vld): Existe-t-il oui ou non un acte d'appel valable? Selon les règles de procédure, le document concerné ne constitue pas un acte d'appel valable. Comment le procureur du Roi est-il parvenu à la décision de libération?

07.21 Jo Vandeuren, ministre: Le ministère public a estimé qu'il existait une jurisprudence de la

van een ambtenaar, te hebben van het feit dat er een wilsuiking zou zijn van iemand, ook al is voornoemde wilsuiking niet schriftelijk terug te vinden. Dergelijke vermelding wordt gelijkgesteld met het instellen van het beroep.

07.22 Carina Van Cauter (Open Vld): Dat is echter niet zo volgens de procedureregels.

07.23 Minister Jo Vandeuren: Neen, natuurlijk niet. Ik heb u gezegd dat er een formulier moet zijn dat door de betrokkene en de penitentiare ambtenaar is getekend. Voornoemd formulier is er niet. Er moet ook een beroepsakte zijn. Bedoelde akte is er ook niet.

Er werd echter wel in een schrift door een ambtenaar geschreven dat de betrokkene beroep heeft ingesteld. Hij heeft de melding voorzien van een paraaf.

Ik hoor dat in sommige persmiddens wordt gesuggereerd dat ik de scheiding der machten niet zou hebben gerespecteerd. Ik heb de scheiding der machten wel gerespecteerd. Als de rechterlijke macht zegt dat een en ander zo is, kan ik op de beslissing niet ingrijpen. Ik kan mij laten inlichten. Ik kan ook vragen over de beslissing stellen. Ik kan echter niet opdragen de beslissing niet uit te voeren, wanneer het openbaar ministerie van oordeel is dat de regels wel werden gerespecteerd.

Zij handelen in dergelijke zaken niet lichtzinnig. Zij beroepen zich op een rechtspraak van het Hof van Cassatie.

07.24 Carina Van Cauter (Open Vld): Ten tweede, was de betrokkene op het ogenblik van de feiten, dus op het ogenblik van de moord op Kitty Van Nieuwenhuysen, nog in strafuitvoering? Hoe werd desgevallend gereageerd? Indien de betrokkene in voorwaardelijke invrijheidstelling was, heeft justitie dan het nodige gedaan om de voorwaardelijke invrijheidstelling op dat ogenblik te herroepen?

Mijnheer de minister, ik zag u neen schudden. U zegt dus dat de betrokkene niet meer in strafuitvoering was voor eerdere feiten. Wanneer was de periode voorbij?

Cour de cassation prévoyant qu'il suffit qu'il y ait une mention, pourvue du paraphe d'un fonctionnaire, du fait qu'une volonté aurait été exprimée par une personne, même s'il n'y a aucune trace écrite de cette manifestation de volonté. Une telle mention est assimilée à l'introduction de l'appel.

07.22 Carina Van Cauter (Open Vld): Ce n'est toutefois pas ce que prévoient les règles de procédure.

07.23 Jo Vandeuren, ministre: Évidemment que non. Il doit exister un formulaire, signé par l'intéressé et l'agent pénitentiaire. Ce formulaire n'existe pas. Il doit également y avoir un acte d'appel, mais celui-ci n'existe pas non plus. Un fonctionnaire a toutefois stipulé par écrit que l'intéressé avait interjeté appel et a pourvu cette mention d'un paraphe.

J'ai bel et bien respecté la séparation des pouvoirs. Si le pouvoir judiciaire prend position, je ne puis intervenir à l'encontre de la décision. Je puis me renseigner et poser des questions sur la décision. Je ne puis toutefois donner l'ordre de ne pas exécuter la décision, lorsque le ministère public estime que les règles ont bien été respectées. Dans de telles affaires, il n'agit pas à la légère et se fonde sur une jurisprudence de la Cour de cassation.

07.24 Carina Van Cauter (Open Vld): Au moment du meurtre de Kitty Van Nieuwenhuysen, l'intéressé purgeait-il encore une peine? Si l'intéressé bénéficiait d'une libération conditionnelle, la Justice a-t-elle fait le nécessaire pour révoquer la libération conditionnelle à ce moment-là? Le ministre fait signe que non et indique ainsi que l'intéressé ne purgeait plus aucune peine pour des faits antérieurs. Quand cette période s'est-elle achevée?

07.25 Minister **Jo Vandeuren**: Ik heb de gegevens niet bij, maar u mag er echt wel vanuitgaan dat het openbaar ministerie, dat heeft hij ons uitdrukkelijk gemeld, alles nagekeken heeft en gekeken heeft of er nog een straf was die terug in werking zou kunnen worden gesteld. Dat was echter niet het geval.

Ik heb dat ook gezegd op het moment dat ik over de feiten zelf toelichting gegeven heb. Die periode was reeds voorbij op het moment dat de moord gepleegd is.

07.26 **Carina Van Cauter** (Open Vld): Hij was dus niet meer in strafuitvoering op het ogenblik dat de feiten zich hebben voorgedaan.

Ten derde, het gaat over het fraudedossier. U hebt gezegd dat er geen aanwijzingen van fraude zijn. Betekent dit dat dit dossier is geseponeerd? Of is het nog in onderzoek?

07.27 Minister **Jo Vandeuren**: Ik heb uiteraard gevraagd aan de procureur om mij te informeren over de stand van dat onderzoek. Hij heeft die schriftelijke vraag gekregen. Ik heb daarop echter nog geen antwoord gekregen.

07.28 **Katrien Schryvers** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor de omstandige omschrijving van hetgeen gebeurd is dit weekend. Ik kan alleen maar tevreden zijn dat u uiterst voorzichtig en zeer omzichtig maar toch wel krachtadig te werk bent gegaan.

Mevrouw Van Cauter, het zou uitermate gevaarlijk zijn als er zomaar van zou worden uitgegaan dat er geen geldige beroepsakte was, met alle gevolgen van dien. Mijnheer de minister, ik onderschrijf absoluut hetgeen u daarover gezegd hebt.

Ik deel de ontzetting wanneer wordt vastgesteld dat dergelijke zaken vaker gebeuren, dat er geen goede procedure is in die gevangenis omtrent het aantekenen van hoger beroep en het doorgeven daarvan richting hoven van beroep.

Mijnheer de minister, ik neem aan dat u daaromtrent reeds maatregelen hebt getroffen. Dat is natuurlijk uitermate dringend. Dit weekend bent u gecontacteerd omdat het hier over een moordenaar ging, over een uiterst delicate zaak in de publieke opinie. Als men dan hoort dat er nog zulke zaken zijn gebeurd, met niet zulke zware misdadigers, dan is dat vanzelfsprekend heel ontzettend en dat moet dringend geremedieerd worden. Het is inderdaad erg om vast te stellen dat er daar nog niet zelf verantwoordelijkheden zijn genomen door mensen die daarmee bezig zijn.

Ik deel nogmaals de bekommernis om te zoeken naar oplossingen, ook rond procedures. Het kan niet dat het nog steeds zo is dat elke procedurefout aanleiding geeft, ook bij zware misdadigers, tot vrijlating. Wij moeten met alle rechtsbeginselen, rechten van verdediging, rechten van slachtoffers voor ogen samenwerken aan een goede oplossing daarvoor. Het moment is rijp daarvoor.

U zegt dat onze commissie daar een taak heeft als wetgevende macht. Dat is waar. Wij hebben daar absoluut een taak. Soms stellen

07.25 **Jo Vandeuren**, ministre: Le ministère public a vérifié si une peine pouvait être réactivée mais ce n'était pas le cas. Le délai était écoulé au moment où le meurtre a été commis.

07.26 **Carina Van Cauter** (Open Vld): Le dossier concernant la fraude a-t-il été classé sans suite ou l'enquête se poursuit-elle?

07.27 **Jo Vandeuren**, ministre: J'ai demandé par écrit au procureur de m'informer sur l'état de l'enquête mais je n'ai pas encore reçu de réponse.

07.28 **Katrien Schryvers** (CD&V): Nous nous réjouissons du fait que le ministre ait agi avec prudence mais efficacité. Le ministre a également estimé à raison qu'il était extrêmement dangereux de considérer tout simplement qu'il n'y avait pas d'acte d'appel valide. Je constate par ailleurs que le ministre a déjà pris des mesures pour améliorer la procédure d'appel. La commission a encore une mission importante à remplir sur ce plan.

wij vast dat het moeilijk is om een aantal oplossingen aan te reiken en er akkoorden en compromissen voor te maken.

Van zulke momenten moet gebruik worden gemaakt om samen te zoeken naar een oplossing. Ik wil daar alleszins een oproep toe doen naar iedereen in onze commissie.

07.29 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw zeer gedetailleerd antwoord, hoewel ik niet op alle vragen een antwoord heb gekregen. Ik denk dat er nog één probleem rest, met name de periode tijdens dewelke de verdachte in de gevangenis is gebleven zonder rechtsgrond. Hij moest in vrijheid worden gesteld op zaterdag om 24.00 uur, volgens het standpunt van het parket. Als ik het goed begrijp, is er pas zondagnamiddag een aanhoudingsbevel uitgevaardigd in het nieuwe dossier. Dan rijst de vraag: wat met die tussenperiode? Het gaat over vijftien of zestien uur. Toch denk ik dat het een essentieel punt is waarop we geen antwoord hebben gekregen.

07.30 Minister Jo Vandeurzen: Mijnheer Van Hecke, 's nachts gaat men niet over tot invrijheidstelling. Zondagmorgen – ik heb letterlijk het mailbericht geciteerd dat ik aan de procureur gezonden heb – heb ik gezegd welke mijn positie was en heb ik aangemaand en gevraagd om in alle wettelijkheid te handelen. Wat er daarna gebeurd is, het komt mij niet toe om daar commentaar op te geven. U hebt mij gevraagd naar mijn positie en naar wat ik gedaan heb. Dat heb ik u gezegd.

Aan mevrouw Schryvers wil ik nog melden dat ik uiteraard onmiddellijk gevraagd heb dat er maatregelen zouden worden genomen om dat systeem aan te passen. Daar wil ik nog iets bij zeggen. Dat moet gebeuren aan twee zijden: enerzijds in de gevangenissen, op een uniforme wijze in het land, en anderzijds ook bij het openbaar ministerie. Ik vind namelijk dat in dat soort van zaken het openbaar ministerie controlemechanismen in werking moet laten treden. Het openbaar ministerie mag dus niet zeggen dat het de taak is van de gevangenis om dat te doen. Neen, het is geweten dat er een vergadering van de raadkamer plaatsvindt en daarom moet een bepaald aantal dagen later gecheckt worden of er al dan niet beroep is aangetekend. Iedereen moet daar met de machten en de tegenmachten werken en vanuit zijn finaliteit zijn controles organiseren.

In de huidige situatie zegt de een dat de ander het organiseert, en de ander zegt dat de een er dan maar eventueel naar moet kijken. Het resultaat is dat het geweten is dat er zich een probleem voordoet, maar dat men niet handelt. Voor een organisatie die zo cruciaal is in onze samenleving, is dat onaanvaardbaar.

07.31 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik kom even terug op wat ik gezegd heb. Ik denk dat het nog altijd een probleem is. Of nu het parket zijn verantwoordelijkheid te laat heeft genomen om een beslissing uit te voeren, dan wel u, dat zal verder moeten blijken. Ik wil daar ook geen echt groot punt van maken.

Mijnheer de minister, u bent een minister, maar ook een mens. Ik denk dat u in dit dossier uw hart hebt laten spreken veeleer dan strikt alle juridische regels te volgen. De publieke opinie zal u daar volgens

07.29 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Le suspect devait donc être libéré samedi à 24 heures et un nouveau mandat d'arrêt a seulement été décerné le dimanche, dans le nouveau dossier. Cela signifie-t-il que l'intéressé a été détenu sans fondement juridique pendant quinze à seize heures?

07.30 Jo Vandeurzen, ministre: Il n'est jamais procédé à des libérations pendant la nuit. Par ailleurs, la procédure d'appel doit être adaptée de part et d'autre, dans les prisons et au ministère public. Le ministère public doit aussi vérifier lui-même s'il a été interjeté appel.

07.31 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Il me semble que dans ce dossier, le ministre a laissé parler son cœur plutôt que d'appliquer strictement toutes les règles juridiques et je ne doute pas que l'opinion publique le soutienne à cet égard. Cependant, pareille intervention est à la limite

mij wel in steunen. Op dat vlak moet u zich dus absoluut geen zorgen maken.

We moeten wel heel waakzaam zijn, ook als wetgever, voor gevaarlijke precedents die zouden kunnen geschapen worden door een dergelijk optreden, hoewel dat optreden door de publieke opinie volledig gesteund zal worden. Ik denk dat we toch kritisch en waakzaam moeten blijven over een dergelijk optreden. Zoals u zelf zegt, het was op het randje. Misschien was het erover; dat zal later duidelijk blijken.

In wat u zegt over de verantwoordelijkheid van het Parlement, hebt u volgens mij ook gelijk. Het is onze taak om, waar wetten verbeterd en gecorrigeerd moeten worden, onze verantwoordelijkheden te nemen. Vanuit de oppositie zijn wij heel graag bereid om daar op een constructieve manier aan mee te werken, zoals we dat de voorbije jaren ook hebben gedaan.

Mijnheer de minister, ik kom nog even tot een ander discussiepunt. U verwijst naar uw masterplan, maar eerlijk gezegd, u weet toch ook dat het masterplan voor nieuwe gevangenen geen oplossing zal bieden voor een aantal gebreken in de werkprocessen. Ook in een splinternieuwe gevangenis met oude werkprocessen kunnen dergelijke zaken voorkomen. Dat is volgens mij dus niet de oplossing. Ik denk dat er inderdaad echt werk gemaakt moet worden van een modernisering van de werkprocessen. Dat is het allerbelangrijkste op korte termijn, en dat zal waarschijnlijk ook veel sneller kunnen dan het openen van nieuwe gevangenen.

07.32 Clotilde Nyssens (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos explications. Nous réalisons que vous n'êtes pas dans une situation facile. Je n'ai pas envie de parler du rapport entre droit et morale, comme l'a fait M. Crucke, ou entre cœur et droit, comme vous venez de le faire. Nous sommes en commission de la Justice et vous êtes responsable de beaucoup de choses. Il est évident qu'il y a des zones grises, vous l'avez dit. Les modalités de l'appel en prison m'interpellent.

Il y a quelques semaines, quand nous discutons du projet qui passe cet après-midi, j'ai posé la question de manière très concrète et je crois que c'est M. Landuyt qui m'a répondu. Comment cela se passe-t-il pratiquement? Quels papiers circulent et comment fait-on? J'ai posé la question, il y a quelques semaines, à l'occasion de la discussion du projet de loi. Nous avons tous ouvert notre code et nous nous sommes demandé comment cela se passait pratiquement. Il est clair qu'il y a quelque chose qui ne va pas.

J'ai bien entendu la jurisprudence de la Cour de cassation. Je crois qu'il serait utile que nous descendions tous à la prison de Forest, notamment pour voir cela mais aussi d'autres choses. Il reste du travail à faire. Vous avez rappelé le grand Franchimont. Une commission de la Justice a travaillé des mois sur ce code. Il y a sans doute des choses à améliorer mais un travail a été fait. Je pense que nous devons nous emparer de certains sujets de la procédure pénale.

En tant que commissaire, je pense que l'appel de Mme Schryvers a été entendu.

et peut-être même au-delà – l'avenir nous le dira. Il est exact, par ailleurs, que le Parlement a comme mission d'amender la loi. Enfin, je doute que le Masterplan pour les prisons puisse remédier aux failles des processus de travail. Ceux-ci doivent être modernisés indépendamment du Masterplan.

07.32 Clotilde Nyssens (cdH): Ik dank u voor uw uitleg. Dit is niet makkelijk voor u. Zoals u al gezegd heeft, zijn er grijze zones. Ik plaats vraagtekens bij de beroepsprocedures in de gevangenis.

Enkele weken geleden, bij de bespreking van het wetsontwerp dat vanmiddag op de agenda staat, vroegen wij ons nog af hoe een en ander praktisch in zijn werk gaat.

Ik heb kennis genomen van de rechtspraak van het hof van cassatie. Het zou nuttig zijn om ons in de gevangenis van Vorst ter plaatse van een en ander te gaan vergewissen en er ook andere zaken onder de loep te nemen. We hebben nog heel wat voor de boeg. Wij moeten werk maken van bepaalde kwesties in het kader van de strafrechtspleging.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 12.23 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.23 uur.